

Tilldelning av domännamn under .se

Rapport efter genomförd tillsyn

Tilldelning av domännamn under .se
Rapport efter genomförd tillsyn

Rapportnummer
PTS-ER-2009:17

Diarienummer
08-11198

ISSN
1650-9862

Författare
Rapporten är framtagen av Camilla Philipson Watz och Erika Hersaeus

Post- och telestyrelsen
Box 5398
102 49 Stockholm
08-678 55 00
pts@pts.se
www.pts.se

Förord

Dagens samhälle blir alltmer beroende av att Internet fungerar tillfredställande. Ett väl fungerande Internet förutsätter att domännamnssystemet fungerar tillförlitligt och att tilldelningen av domännamn sker på ett sätt som skapar förtroende och ger förutsättningar för en positiv utveckling av Internet.

Kommunikationsmyndigheten PTS har till uppgift att utöva tillsyn över tilldelningen av domännamn under den nationella toppdomänen .se. PTS har under hösten och vintern 2008/2009 genomfört ett tillsynsarbete för att bedöma om administratören av tilldelning av domännamn under .se, Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.SE), efterlever de krav som ställs i toppdomänlagen på tilldelning av domännamn och tillhandahållande av förfarande för tvister om domännamn. I denna rapport redovisar PTS resultatet av tillsynen, hur den har genomförts och vilka slutsatser PTS har dragit.

Anders Johanson

Avdelningschef

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
Abstract	9
1 Inledning	11
1.1 Syfte med tillsynen	11
1.2 Metod vid genomförandet av tillsynen	12
1.3 Tillsynens omfattning och avgränsning	12
1.4 Rapportens disposition	12
2 Redogörelse för lagstiftningen om nationella toppdomäner för Sverige på Internet	14
2.1 Lag (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet	14
2.2 Toppdomänlagens tillämpningsområde	14
2.3 Toppdomänlagen om tilldelning registrering, avregistrering och överföring av domännamn samt tillhandahållande av tvistlösningsförfarande	14
3 Bedömning av .SE:s fastställande och offentliggörande av regler för tilldelning av domännamn	17
3.1 Inledning	17
3.2 Regelverkets förhållande till utvecklingen inom Internetområdet	17
3.3 Regelverkets förhållande till skyddet för den personliga integriteten	18
3.4 Beslutsfattande vid fastställande av regler för tilldelning av domännamn	19
3.5 Offentliggörande av regler för tilldelning av domännamn	21
3.6 Information om regler för tilldelning av domännamn vid ansökan om registrering av domännamn	22
4 Bedömning av .SE:s lista över reserverade och spärrade domännamn (den s.k. spärrlistan)	24
4.1 Inledning	24
4.2 Spärrlistans funktion	24
4.3 Spärrlistans innehåll	26
4.4 Frisläppandet av geografiska beteckningar	34
5 Bedömning av .SE:s regler för tilldelning och registrering av domännamn	37
5.1 Inledning	37
5.2 Tilldelning av domännamn	37
5.2.1 Registrering av domännamn under 2006, 2007 och 2008	37
5.2.2 Registrering av domännamn innehållande i lag skyddade beteckningar under 2006, 2007 och 2008	38
5.3 Granskning av en ansökan före registrering	39
5.4 Villkor för s.k. skyddsregistreringar	40
5.5 Kontroll av efterlevnaden av innehavares skyldigheter	42
5.6 Domännamn som är vilseledande lika ett kännetecken eller firma	43
5.6.1 Registrering av domännamn som är vilseledande lika ett kännetecken eller firma	43
5.6.2 Verksamheter som har som affärsidé att registrera domännamn som är vilseledande lika annat kännetecken eller firma i syfte att förmedla dem	44
6 Bedömning av .SE:s regler för deaktivering, avregistrering och överföring av domännamn	46
6.1 Inledning	46
6.2 Deaktivering av domännamn	46
6.2.1 Situationer när deaktivering kan ske av ett domännamn	46
6.2.2 Tillhandahållande av förteckning över deaktiverade domännamn	47
6.3 Avregistrering av domännamn	49
6.3.1 Avregistreringar under 2006, 2007 och 2008	49
6.3.2 Avregistrering av domännamn till följd av beslut från domstol	50
6.3.3 Avregistrering av domännamn till följd av att det strider mot svensk lag eller författning	50
6.4 Överföring av domännamn	52

7	Bedömning av .SE:s regler för alternativt tvistlösningsförfarande	53
7.1	Inledning	53
7.2	Omfattningen av användningen av ATF	53
7.3	Tidsåtgång för ATF	54
7.4	Kostnader för användning av ATF	54
7.5	Hantering av domännamn som varit föremål för ATF	57
8	Fortsatt arbete	61
	Källförteckning	62
	Bilaga 1	
	Bilaga 2	

Sammanfattning

Post- och telestyrelsen (PTS) har ett samlat ansvar inom området för elektronisk kommunikation. Sedan den 1 juli 2006 har PTS till uppgift att utöva tillsyn enligt lag (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet (toppdomänlagen). I toppdomänlagen finns bl.a. övergripande bestämmelser om tilldelning av domännamn och tillhandahållandet av ett effektivt tvistlösningsförfarande. För närvarande finns det en administratör av tilldelning av domännamn under den nationella toppdomänen .se, Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.SE).

PTS har under hösten och vintern 2008/2009 genomfört ett tillsynsarbete för att bedöma om .SE administrerar tilldelningen av domännamn samt tillhandahåller ett förfarande för lösning av tvister om domännamn i enlighet med de krav som ställs i 7 § toppdomänlagen. Myndigheten har vid sin bedömning funnit att stiftelsen i huvudsak administrerar registrering, avregistrering och överföring av domännamn, samt tillhandahåller ett tvistlösningsförfarande, på ett sätt som överensstämmer med kraven i toppdomänlagen.

PTS kan konstatera att .SE tillämpar ett öppet arbetssätt vid förändringar av regelverket för tilldelning av domännamn. Stiftelsen ger offentlighet åt sina regler både genom information på sin webbplats och genom aktiviteter såsom informationsdagar och riktad information till innehavare av domännamn. PTS ser även positivt på att .SE i avtal med ombud förbjudit ombuden att ägna sig åt s.k. lagerhållning av domännamn och att det skapats ett särskilt avgiftssystem som medger att flera domännamn kan prövas i tvistlösningsförfarandet till samma avgift. Myndigheten är även av uppfattningen att det är bra att .SE deaktiverar ett domännamn innan det avregistreras, då det ger innehavaren av domännamnet möjlighet att åtgärda de brister som ligger till grund för deaktiveringen innan domännamnet avregistreras.

Myndigheten har dock funnit anledning till följande påpekanden.

PTS anser att .SE bör föra in beteckningen ”bank” på sin spärrlista. På så sätt säkerställs att det sker en prövning av ansökningar om registrering av domännamn innehållande bank så att det inte sker registreringar som är i strid med lag.

.SE bör förändra reglerna i Förfaranderegler för det alternativa tvistlösningsförfarandet för domännamn under toppdomänen .se på så sätt att den part som vid prövning i tvistlösningsförfarande förlorar tvisten ska bära hela kostnaden för avgiften i tvistlösningsförfarandet.

PTS kommer att följa .SE:s aviserade översyn av Förfaranderegler för det alternativa tvistlösningsförfarandet, varvid myndigheten särskilt kommer att se till hur behovet tillgodoses av att i vissa fall förhindra att registrering är möjlig av domännamn som varit föremål för prövning i förfarandet.

PTS är av uppfattningen att det finns ett behov av att se över förutsättningarna för tilldelning av domännamn genom en översyn av vilken information som ges om vad som ligger till grund för att vissa beteckningar finns på den s.k. spärrlistan.

Myndigheten gör bedömningen att .SE bör tillhandahålla information på sin webbplats om reglerna för registrering av domännamn, särskilt skyldigheterna för innehavare av domännamn, på ett mer framträdande sätt än idag.

Abstract

The Swedish Post and Telecom Agency (PTS) has an overall responsibility within the area of electronic communications. Since 1 July 2006, PTS has been assigned to exercise supervision under the National Top-Level Domains for Sweden on the Internet Act (2006:24), (the 'Top-Level Domains Act'). The Top-Level Domains Act, contains, among other things, comprehensive provisions concerning the allocation of domain names and the provision of an efficient procedure to resolve disputes. At the present time, there is one administrator for the allocation of domain names under the national top-level domain .se, the Internet Infrastructure Foundation (.SE).

During the autumn and winter of 2008/2009, PTS has carried out supervisory work in order to assess whether .SE administers the allocation of domain names and provides a procedure for resolving disputes concerning domain names in accordance with the requirements laid down in Section 7 of the Top-Level Domains Act. In its assessment, the Agency has determined that the Foundation mainly administers registration, deregistration and the transfer of domain names, and provides a procedure for resolving disputes in a manner that corresponds with the requirements contained in the Top-Level Domains Act.

PTS has observed that .SE applies transparent working methods in connection with changes to the regulatory framework for the allocation of domain names. The Foundation makes its rules public, both through information provided on its website and through activities conducted, such as information days and information directed to owners of domain names. PTS also views it positively that .SE, in its agreements concluded with representatives, bans the representatives from conducting what is referred to as 'stockpiling' of domain names and the fact that a special charging system has been set up, enabling several domain names to be examined in the dispute resolution procedure, with the same charge being payable. The Agency also views it positively that .SE deactivates a domain name before it is deregistered, which enables an owner to rectify inadequacies serving as the basis of such deactivation before deregistration of the domain name is carried out.

However, the Agency has found reason to make the following comments:

PTS considers that .SE should enter the designation 'bank' on its block list. This ensures that examination is made of applications for registration of domain names containing the word 'bank' so that illegal registrations are not made.

.SE should change the rules contained in the Rules of Procedure for the alternative dispute resolution procedure for domain names under the top-level

domain .se, in that the party which loses a dispute shall, in connection with examination within the dispute resolution procedure, bear the entire cost of the charge payable in the dispute resolution procedure.

PTS will monitor the announced review of the Rules of Procedure by .SE for the alternative dispute resolution procedure, whereby the Agency will especially review how this need is met by in certain cases preventing registration of domain names which have already been subject to examination in the procedure.

PTS considers that there is a need to examine the preconditions for allocating domain names by reviewing which information is provided about the factors behind certain designations being shown on the 'block list'.

The Agency has assessed that .SE should provide information on its website concerning the rules for registration of domain names, especially obligations applying to owners of domain names, in a way that is more prominent than at the present time.

1 Inledning

I lag (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet (toppdomänlagen) finns övergripande bestämmelser om tilldelning av domännamn och tillhandahållandet av ett effektivt tvistlösningsförfarande. Det finns även bestämmelser som reglerar den tekniska driften av nationella toppdomäner för Sverige på Internet och förande av register. För närvarande finns det en administratör av tilldelning av domännamn under den nationella toppdomänen .se, Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.SE).

Enligt 2 § förordning (2006:25) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet är PTS tillsynsmyndighet. Tillsynsmyndigheten ska ha tillsyn över efterlevnaden av toppdomänlagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

PTS bedriver tillsyn antingen som en planlagd aktivitet, ofta av tematisk karaktär, eller som en händelsestyrd tillsyn av mer akut karaktär. PTS har under hösten och vintern 2008/ 2009 genomfört en planlagd tematisk tillsyn av .SE:s hantering av tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn, samt tillhandahållande av förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn.

Denna rapport innehåller den beskrivning av .SE:s verksamhet som PTS fått i sina kontakter med .SE och myndighetens bedömning av om .SE genom sin hantering av tilldelning av domännamn och tillhandahållna tvistlösningsförfarande efterlever de krav som uppställs i toppdomänlagen.

1.1 Syfte med tillsynen

Syftet med tillsynsarbetet är att kontrollera att .SE efterlever toppdomänlagens krav, d.v.s. att .SE fastställer och ger offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen och att dessa regler utformas så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet. Tillsynen har även till syfte att kontrollera om .SE tillhandahåller ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn i enlighet med vad som följer av toppdomänlagen. Syftet med den genomförda tillsynen är härutöver att ge en nulägesbild av administrationen av den nationella toppdomänen för Sverige.

1.2 Metod vid genomförandet av tillsynen

Tillsynen har genomförts genom att en enkät har skickats till .SE där det ställts frågor om .SE:s regler för och hantering av tilldelning av domännamn under .se, samt .SE:s tillhandahållande av förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn. PTS har även besökt .SE för att inhämta kompletterande information.

PTS har härutöver inhämtat information från intressenter på området om deras syn på .SE:s regler på det aktuella området och erfarenheter av .SE:s tillämpning av dessa regler.

Myndigheten har även genomfört en internationell studie där vissa administratörer av nationella toppdomäner i Europa fått besvara frågor om deras hantering av tilldelning av domännamn och i förekommande fall förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn.

1.3 Tillsynens omfattning och avgränsning

Tillsynen omfattar de krav som ställs på administratören av den nationella toppdomänen enligt 7 § toppdomänlagen. Tillsynen innefattar bedömning av hur .SE:s fastställer och ger offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen. Den genomförda tillsynen omfattar även bedömning av om dessa regler utformas så att förfarandet för hantering av domännamn är öppet och icke-diskriminerande med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet. I tillsynen bedöms även huruvida .SE efterlever skyldigheten att tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn.

Tillsynen avser innehållet i de Allmänna villkor vid registrering av domännamn under .se (Allmänna villkor) som var gällande vid tidpunkten då PTS tillsyn inleddes. I samband med .SE:s övergång till den s.k. registry-registrar-modellen den 9 mars 2009 ersattes de allmänna villkoren av Registreringsvillkor gällande för Toppdomänen .SE fr.o.m. 9 mars 2009.

Tillsynen omfattar inte avregistrering av domännamn på grund av bristande betalning eller hantering av det s.k. WHOIS-registret. Tillsynen omfattar inte heller avgifter för registrering.

1.4 Rapportens disposition

Rapporten inleds med en beskrivning av lagstiftningen om tilldelning av domännamn under nationella toppdomäner för Sverige (kap. 2). Beskrivningen

följs av PTS bedömning av om .SE:s fastställande och offentliggörande av regler för tilldelning av domännamn (kap. 3) och .SE:s hantering av den s.k. spärrlistan (kap. 4) motsvarar kraven i toppdomänlagen. Därefter följer PTS bedömning av om .SE:s regler för tilldelning och registrering av domännamn (kap. 5) och .SE:s regler för deaktivering, avregistrering och överföring av domännamn (kap. 6) är i överensstämmelse med toppdomänlagen. PTS bedömning av om .SE:s tillhandahållande av det alternativa tvistlösningsförfarandet uppfyller kraven i toppdomänlagen redovisas därefter (kap. 7). Rapporten avslutas med en kommentar om fortsatt arbete (kap. 8).

I bilagor till rapporten återfinns enkäten till .SE (bilaga 1) och en redogörelse för resultatet av PTS förfrågan till vissa administratörer av nationella toppdomäner i Europa (bilaga 2).

2 Redogörelse för lagstiftningen om nationella toppdomäner för Sverige på Internet

2.1 Lag (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet

I toppdomänlagen finns övergripande bestämmelser om tilldelning och registrering av domännamn och tillhandahållandet av ett effektivt tvistlösningsförfarande. Det finns även bestämmelser som reglerar den tekniska driften av nationella toppdomäner för Sverige på Internet och förande av register.

2.2 Toppdömänlagens tillämpningsområde

I 1 § toppdomänlagen anges att lagen gäller teknisk drift av nationella toppdomäner för Sverige på Internet, samt tilldelning och registrering av domännamn under dessa toppdomäner. Av bestämmelsen framgår att lagens tillämpningsområde är begränsat till nationella toppdomäner som avser Sverige.

I förarbetena till lagen anges att förhållandet mellan domänadministratören och dess återförsäljare (ombud), som utför registrering av domännamn under toppdomänen .se, inte omfattas av lagens bestämmelser¹. Detta förhållande förutsätts i stället regleras i privaträttsliga överenskommelser. Det har i förarbetena inte heller ansetts finnas skäl att i lagen införa särskilda regler för ombud.

2.3 Toppdömänlagen om tilldelning registrering, avregistrering och överföring av domännamn samt tillhandahållande av tvistlösningsförfarande

Enligt 7 § toppdomänlagen ska en domännamnsadministratör fastställa och ge offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen. Reglerna ska utformas så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet. Domännamnsadministratören ska även tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn.

¹ Regeringens proposition 2004/05:175, Från IT-politik för samhället till politik för IT-samhället, s. 241

Av förarbetena till toppdomänlagen framgår att det är lämpligt att det närmare regelverket för registrering av domännamn i huvudsak utarbetas av domänadministratören². Det framhålls dock att det i lagen bör finnas bestämmelser som anger de övergripande krav som bör ställas för att tilldelningen av domännamn ska kunna sägas tillgodose allmänhetens intressen.

Vad gäller det i lagen uppställda kravet att namntilldelning ska ske på ett öppet och icke-diskriminerande sätt som möjliggör insyn anges att det ger domännamnsinnehavarna och andra möjlighet att reagera om tilldelningen inte motsvarar de krav som bör kunna ställas.

Det framgår även att det vid utarbetandet av ett regelverk för domännamnsregistrering är önskvärt att ett öppet arbetssätt används där berörda parter, såväl enskilda som organisationer och myndigheter, ges goda möjligheter att lämna synpunkter på utformningen av regelverket³. Det framhålls att detta synsätt kan anses ligga i linje med den vedertagna synen att nationella toppdomäner ska tillgodose användarnas intresse i det land eller den region toppdomänen är knuten till.

Med att reglerna för namntilldelning, avregistrering och överföring av domännamn enligt 7 § ska utformas med beaktande av användarnas intressen och andra allmänna intressen avses enligt förarbetena till bestämmelsen att reglerna bör vara förutsägbara och att det bör vara enkelt att registrera domännamn⁴. Administratörens skyldighet att beakta användarnas intressen innebär exempelvis att regelverket utformas så att det medger att så många som möjligt kan registrera domännamn under toppdomänen⁵.

Vidare kan kravet att iaktta allmänna intressen innebära att administratören av toppdomänen kan reservera vissa ord⁶. Exempel på sådana ord anges vara kommunnamn och liknande beteckningar, men också sådana ord som kan användas i vilseledande syfte och som därför getts ett särskilt skydd i lag. Som exempel på de senare anges vissa titlar som advokat eller läkare. Det framhålls dock att man vid en bedömning av vilka ord som ska tas upp på en lista som reserverade emellertid bör vara restriktiv, eftersom varje sådan åtgärd måste vägas mot det övergripande kravet om att förfarandet ska vara öppet och icke-diskriminerande.

² Prop. 2004/05:175, s. 255

³ Prop. 2004/05:175, s. 255

⁴ Prop. 2004/05:175, s. 256

⁵ Prop. 2004/05:175, s. 298

⁶ Prop. 2004/05:175, s. 298

Vad gäller skyldigheten att tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn framgår det av förarbetena att tvistlösningsförfarandet bör ses som ett komplement till sedvanlig domstolsprövning för tvister av enklare slag⁷. Vidare framhålls det att tvistlösningsmodeller för tvister om domännamn vanligen är avsedda för uppenbara fall av ond tro, där en part registrerat eller använt ett domännamn utan att ha rätt till, eller berättigat intresse av domännamnet. Utformningen av regler för förfarandet överläts åt domänadministratören då det ger flexibilitet och förfarandet kan justeras efter de behov som finns från tid till annan. Vad gäller nivån för avgiften för tvistlösningsförfarandet ansågs det inte finnas skäl att i toppdomänlagen reglera prissättningen av förfarandet⁸.

⁷ Prop. 2004/05:175, s. 257

⁸ Prop. 2004/05:175, s. 259

3 Bedömning av .SE:s fastställande och offentliggörande av regler för tilldelning av domännamn

3.1 Inledning

Enligt toppdomänlagen ska SE:s regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn under toppdomänen bl.a. vara utformade så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av bl.a. utvecklingen på Internetområdet och skyddet för den personliga integriteten. .SE ska även ge offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn under toppdomänen.

Nedan följer de svar .SE gett på de frågor PTS ställt i dessa delar, följt av myndighetens bedömning av om .SE efterlever kraven i toppdomänlagen.

3.2 Regelverkets förhållande till utvecklingen inom Internetområdet

.SE:s beskrivning

Regelverket är utformat utifrån att alla som har ett behov av en .se-domän ska kunna registrera en sådan. Registrering är öppen för alla fysiska och juridiska personer inom och utanför Sverige under förutsättning att identifiering är möjlig. Reglerna innebär att principen om först-till-kvarn gäller och att prövning av registreringen sker i efterhand genom Alternativt tvistlösningsförfarande (ATF). .SE har även infört internationaliserade domännamn som är anpassade till Sveriges officiella minoritetsspråk⁹.

Utöver anpassningar av regelverket arbetar .SE aktivt tillsammans med ett stort antal ombud. Det innebär att det är lätt för den som önskar registrera en domän att hitta ett ombud och att det också råder en sund konkurrens mellan ombuden, t.ex. avseende paketeringar och prisnivåer. .SE har också infört en ny affärsmodell som gör roll- och ansvarsfördelning tydligare mellan toppdomänadministratör och ombud (även kallat registry och registrar).

.SE:s egna priser i förhållande till ombud och innehavare är satta utifrån att alla med ett behov av en .se-domän ska ha råd att registrera en sådan. Samtidigt har

⁹ Internationaliserade domännamn, s.k. IDN-domännamn, innehåller icke-latinska tecken. Exempel på sådana är domännamn innehållande arabiska eller kinesiska tecken

aspekten att förhindra överstimulering av marknaden vägts in. Vidare arbetar .SE för hög tillgänglighet och tillförlitlighet. .SE erbjuder t.ex. säkerhetslösningar som DNSSEC och verktyg för självkontroll som DNSCheck, samt automatiska system som gör registrering möjlig var som helst och när som helst.

PTS bedömning

PTS anser att det är bra att .SE vid utformningen av regelverket haft som utgångspunkt att alla som har ett behov av en .se-domän ska kunna registrera en sådan. Detta bör överensstämma med vad som sägs i förarbetena till 7§ toppdomänlagen om att administratörens skyldighet att beakta användarnas intressen exempelvis kan innebära att regelverket utformas så att det medger att så många som möjligt kan registrera domännamn under toppdomänen¹⁰.

Det är även positivt att det genom att det finns flera ombud som ombesörjer registrering av domännamn under .se erbjuds olika paketeringar av tjänster. Myndigheten ser även positivt på .SE:s arbete med att stärka tillgänglighet och tillförlitlighet till Internet genom att erbjuda säkerhetslösningar som DNSSEC och DNSCheck.

PTS är mot denna bakgrund av uppfattningen att .SE:s regelverk för tilldelning av domännamn under .se i dessa delar tillgodoser toppdomänlagens krav att regelverket ska vara utformat så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av bl.a. utvecklingen på Internetområdet.

3.3 Regelverkets förhållande till skyddet för den personliga integriteten

.SE:s beskrivning

Genom att .SE i sina regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn tydligt reglerar hur personuppgifter får behandlas säkras skyddet för den personliga integriteten. Även ombudsavtalet reglerar noga hur ombuden får agera i sin roll som personuppgiftsbiträde.

Via den WHOIS-funktion som är nåbar från Internet visas i dagsläget inte personuppgifter eftersom .SE bedömt att behovet av skydd för den personliga integriteten väger tyngre än allmänhetens behov av att se privatpersoners kontaktuppgifter. Innehavaren har rätt att få information om de

¹⁰ Prop. 2004/05:175, s. 298

personuppgifter om honom eller henne som behandlas av .SE, samt vid behov begära rättelse av uppgift. Sådan begäran ska framställas skriftligen till .SE.

PTS bedömning

Enligt 7 § toppdomänlagen ska .SE:s regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn under toppdomänen bl.a. vara utformade så att skyddet för den personliga integriteten beaktas. Den närmare innebörden av detta framgår inte av förarbetena till lagstiftningen. PTS konstaterar att .SE i sina Allmänna villkor och i avtal med ombuden reglerar hur personuppgifter får behandlas. Utifrån vad som framkommit vid tillsynen har myndigheten i detta sammanhang inte några synpunkter på hur .SE:s regelverk förhåller sig till skyddet för den personliga integriteten enligt vad som följer av 7 § toppdomänlagen.

Såsom framgår av 3 § toppdomänlagen och förarbetena till lagstiftningen är personuppgiftslagen (1998:204) tillämplig vid behandling av personuppgifter i administrationen av en nationell toppdomän för Sverige om det inte är fråga om särbestämmelserna i toppdomänlagen¹¹. PTS utövar inte tillsyn över efterlevnaden av personuppgiftslagen och har därför inga synpunkter på hur hanteringen av personuppgifter i verksamheten generellt hanteras av .SE.

.SE:s tillhandahållande av den s.k. WHOIS-databasen omfattas inte av den nu aktuella tillsynen av tilldelning av domännamn under .se.

3.4 Beslutsfattande vid fastställande av regler för tilldelning av domännamn

.SE:s beskrivning

.SE:s styrelse fattar beslut om större ändringar av regelverket. .SE offentliggör information om styrelsens beslut i sådana frågor bl.a. på stiftelsens webbplats. Senast det skedde var i juni 2008. .SE:s VD fattar beslut om mindre ändringar i regelverket. Det kan t.ex. vara fråga om prisjusteringar som sker i enlighet med rådande principer för prissättningen, vilka tidigare fastställts av styrelsen. Styrelsen fattar dock i princip alla beslut och uppdrar därefter åt .SE att genomföra förändringen.

.SE arbetar med en policyrådgivningsgrupp bestående av 10 experter från en vid krets i Sverige. Policyrådgivningsgruppen representerar .SE:s kunder, användare av .se-domäner, ombud och en intresserad allmänhet. De har god

¹¹ Prop. 2004/05:175, s. 251

kunskap om den internationella utvecklingen av policyfrågor för toppdomäner, TLD:er. De företräder olika relevanta kompetensområden som juridik, teknik, domänadministration och allmän Internetkunskap. I policyrådgivningsgruppen behandlas i första hand principiella frågor för .SE avseende regelverk och ATF, administrativ hantering, distribution och marknad, etikfrågor kring verksamheten, affärsmodellen m.m.

.SE tillämpar ett öppet remissförfarandet vid förändringar av regelverket. Senast det skedde var i december 2007 när registraravtalet skickades på remiss inför införandet av .SE:s nya affärsmodell, registry- registrarmodellen. En remiss skickas ut till bl.a. berörda myndigheter, ombud och tvistlösare samt delges till allmänheten genom att den finns publicerad på .SE:s webbplats. Alla som vill kan besvara remisser och alla synpunkter beaktas och analyseras. .SE anordnar även öppna informationsdagar två gånger per år, samt separata hearingar med kunder eller ombud.

I arbetet med framtagandet av nya regler för tilldelning, registrering och överföring samt nytt avtal för registrarer inför övergången till den nya affärsmodellen, registry-registrarmodellen, har .SE arbetat på följande sätt. .SE förberedde utkast till avtal som skickades på remiss i december 2007. Inkomna remissvar analyserades, kommunicerades och diskuterades med berörda såväl internt, såsom policyrådgivningsgruppen, som externt med bl.a. PTS och ombudsforeningen Registrars.se. I juni 2008 offentliggjordes styrelsens beslut angående den nya affärsmodellen och under augusti genomfördes en hearing där intresserade hade möjlighet att komma med synpunkter. Under september genomfördes en allmän informationsdag där affärsmodellen återigen diskuterades och .SE träffade sina ombud vid möten på olika platser i Sverige. Under oktober påbörjades ett utskick per e-post till innehavarna av domännamn om vad den nya affärsmodellen innebär för dem.

PTS bedömning

I förarbetena framhålls att det vid utarbetandet av ett regelverk för domännamsregistrering är önskvärt att ett öppet arbetssätt används där berörda parter, såväl enskilda som organisationer och myndigheter, ges goda möjligheter att lämna synpunkter på utformningen av regelverket¹². Synsättet anges ligga i linje med den vedertagna synen att nationella toppdomäner ska tillgodose användarnas intresse i det land eller den region toppdomänen är knuten till.

¹² Prop. 2004/05:175, s. 255

PTS är av uppfattningen att det är bra att .SE använder sig av ett öppet remissförfarande vid förändringar av regelverket, samt att stiftelsen anordnar hearingar. Det är även lämpligt att, såsom nu är fallet, styrelsen fattar beslut om större ändringar av regelverket. Myndigheten anser även att det är bra att .SE har en policyrådgivningsgrupp som den rådgör med om principiella frågor. Myndigheten noterar att gruppen har bred kompetens och att olika intressen finns representerade. PTS är mot denna bakgrund av uppfattningen att beslutsfattandet vid fastställandet av regler för tilldelning av domännamn under .se är i överensstämmelse med de krav som följer av toppdomänlagen.

3.5 Offentliggörande av regler för tilldelning av domännamn

.SE:s beskrivning

.SE ger offentlighet åt sina regler för tilldelning av domännamn under toppdomänen genom webbplatsen www.iis.se, via ombuden, genom meddelanden till innehavare av domännamn och vid öppna informationsmöten två gånger per år, samt i nyhetsbrev.

PTS bedömning

PTS är av uppfattningen att det är bra att .SE ger offentlighet åt sina regler både genom information på sin webbplats och genom aktiviteter såsom informationsdagar och riktad information till innehavare. Genom att använda olika former för informationsgivningen ges goda förutsättningar för att informationen når ut till alla berörda.

Myndigheten ser positivt på att det finns relativt mycket information på .SE:s webbplats. Det är emellertid under sådana förhållanden viktigt att presentera information som är av betydelse för och som ger förutsättningar för att göra korrekta domännamnsregistreringar på ett i sammanhanget framträdande sätt. PTS är av uppfattningen att viss information på .SE:s webbplats bör ha en mer framträdande plats och därmed vara lättare att finna än idag. Detta gäller särskilt de skyldigheter som åligger en innehavare av ett domännamn. Myndigheten anser att betydelsen av att domännamnsinnehavarens kontaktuppgifter är korrekta behöver framhållas på ett bättre sätt. Detta gäller särskilt korrekta uppgifter om e-postadress. Likaså bör skyldigheten att tillse att domännamnet inte utgör intrång i annans rättighet, eller på annat sätt strider mot lag eller författning, allmän ordning eller är ägnat att väcka förargelse redovisas på ett mer framträdande sätt än idag. På den webbsida där den sökandes skyldigheter beskrivs utförligare ("Villkor och regler") presenteras t.ex. information om vilka tekniska begränsningar som finns vid registrering av

domännamn på ett mer framträdande sätt än de nu nämnda skyldigheterna för innehavaren av ett domännamn.

Myndigheten efterlyser även mer information på webbplatsen om den s.k. spärrlistans funktion (se avsnitt 4). Det bör på .SE:s webbplats finnas utförligare information om vad som ligger till grund för att vissa beteckningar finns skyddade på listan, hur .SE fastställer innehållet i den och vad som föranleder förändring av spärrlistan.

PTS är av uppfattningen att den nu nämnda informationen bör lyftas fram på ett bättre sätt än idag på webbplatsen. Ett sådant tydliggörande av vad som förväntas av en domännamnsinnehavare är även ett sätt att motarbeta förekomsten av registreringar av domännamn som utgör intrång i annans rättigheter och som sker i ond tro. PTS ser därför ett behov av att .SE ser över hur informationen om regelverket för tilldelning av domännamn under .se presenteras på stiftelsens webbplats.

3.6 Information om regler för tilldelning av domännamn vid ansökan om registrering av domännamn

.SE:s beskrivning

Innehavarens skyldigheter framgår av de Allmänna villkor som finns tillgängliga på .SE:s och ombudens webbplatser. Innehavaren är enligt dessa villkor skyldig att se till att kontaktuppgifterna är fullständiga och korrekta, att domännamnet inte utgör intrång i annans rättighet eller strider mot gällande författning, allmän ordning eller är ägnat att väcka förargelse.

.SE säkerställer att den som ansöker om registrering av domännamn tagit del av innehållet i reglerna för tilldelning av domännamn innan registreringen genomförs. I de ombudsavtal som var gällande fram till den 9 mars 2009 regleras i punkt 6.3 "Information om Allmänna villkor" att ombudet ska tillse och dokumentera att Innehavaren innan beställningen slutförs har tagit del av och godkänt Allmänna villkor¹³. I avtal med ombuden ställs krav på att .SE:s Allmänna villkor måste finnas på ombudens webbsidor och redovisas avskiljda från ombudets egna eventuella avtalsvillkor.

Ombudet har ansvar för att den sökande tagit del av villkoren och det är upp till ombudet att lösa på vilket sätt ett bindande avtal ingås. Det finns olika lösningar för hur ombudet ser till att sökanden tar del av .SE:s villkor.

¹³ Vid den tidpunkt .SE inkom med svar på PTS enkät i detta tillsynsärende var de här nämnda avtalsvillkoren gällande, se avsnitt 1.3

Godkännandet kan t.ex. ske genom att en ruta kryssas i av vilken det följer att den sökande accepterar .SE:s villkor. Det behöver dock inte vara en förutsättning att man öppnat en länk till villkoren för att rutan om acceptering av villkoren ska kunna kryssas i. I många fall sker registrering av domännamn via e-post eller utifrån skriftliga avtal. Registreringen av en ansökan om registrering av domännamn går inte igenom hos .SE om inte alla fält i e-postformuläret har fyllts i.

Wistrand Advokatbyrå genomför för närvarande på uppdrag av .SE en undersökning av hur ombuden sköter registreringen av domännamn under .se. Undersökningen påbörjades i november 2008. I undersökningen genomförs ansökningar om registrering av domännamn under .se, varvid granskning sker av ombudens kontroll av uppgifter och att korrekt information lämnas, samt att .SE:s villkor efterlevs. Uppdraget är tänkt att pågå fram till övergången till .SE:s nya regelverk i mars 2009, men kommer eventuellt att fortsätta även en tid därefter i syfte att inhämta kunskap om hur ombuden hanterar övergången till det nya regelverket.

.SE har tidigare genomfört stickprovskontroller hos ombuden i syfte att kontrollera hur de sköter registreringen av domännamn under .se.

PTS bedömning

.SE har i ombudsavtal reglerat att ombudet ska tillse och dokumentera att innehavaren innan beställningen slutförs har tagit del av och godkänt .SE:s Allmänna villkor. I avtal med ombuden ställs även krav på att .SE:s Allmänna villkor måste finnas på ombudens webbsidor och där redovisas avskilda från ombudets egna eventuella avtalsvillkor.

PTS är av uppfattningen att .SE härigenom på ett tillfredställande sätt säkerställer att den sökande tagit del av villkoren för registrering av domännamn under .se. Myndigheten ser även positivt på att .SE för närvarande genomför en undersökning av hur ombuden sköter registreringen av domännamn under .se och därvid gör en granskning av ombudens kontroll av uppgifter och att de lämnar korrekt information. Se dock avsnitt 3.5 vad gäller myndighetens synpunkter på hur informationen om vilka skyldigheter innehavare av domännamn har presenteras på .SE:s webbplats.

4 Bedömning av .SE:s lista över reserverade och spärrade domännamn (den s.k. spärrlistan)

4.1 Inledning

Enligt de fr.o.m. den 12 februari 2007 gällande Allmänna villkoren vid registrering av domännamn under .se är det möjligt att registrera valfri .se-domän förutsatt att den är ledig, inte förekommer på .SE:s s.k. spärrlista och inte strider mot svensk lag¹⁴. På spärrlistan finns kategorier av domännamn som reserverats för behörig sökande eller helt spärrats för registrering.

Nedan följer de svar .SE gett på de frågor PTS ställt angående spärrlistans funktion och innehåll, följt av myndighetens bedömning av om .SE:s hantering av spärrlistan efterlever kraven i toppdomänlagen.

4.2 Spärrlistans funktion

.SE:s beskrivning

En spärrlista är ett sätt att undvika misstag som i efterhand blir svåra, för att inte säga omöjliga att rätta till. Det kan ibland vara klokt att vara försiktig i samband med regeländringar och efter hand successivt släppa på försiktigheten. Skyddsbehovet hos de olika domännamnen på spärrlistan ser inte olika ut, men syftet med skyddet varierar.

.SE:s spärrlista innehåller domännamn som har spärrats och inte tillåts registreras av någon. Listan innehåller även domännamn som har reserverats och endast kan registreras av den som har rätt till den beteckning eller det namn som motsvarar domännamnet.

För närvarande omfattar spärrlistan 75 reserverade namn. I bilaga 1 till .SE:s enkätsvar redovisas vilka kategorier som listan över reserverade eller spärrade namn omfattar¹⁵. Namn har reserverats dels enligt lagen (1953:711) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar m.m. (lagen kallas ibland Röda Korslagen) och dels enligt lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar med tillhörande förordning (1976:100). På listan finns bl.a. merparten av de beteckningar som finns angivna i förordning (1976:100) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar och där

¹⁴ Som framgår av avsnitt 1.3 har de Allmänna villkoren den 9 mars 2009 ersatts av Registreringsvillkor gällande för Toppdömen .SE.

¹⁵ PTS dnr 08-11198, aktbilaga 6, bilaga 2

förordnandet avser benämning eller förkortning. Dessa beteckningar får inte fritt användas. Den organisation som innehar rättigheten till namnet kan registrera domännamnet genom att styrka sin rättighet till namnet och verifiera rätten att företräda organisationen, om inte annat anges i aktuell lagstiftning. Om någon annan än innehavaren begär hävning av spärren ska sökanden genom intyg kunna styrka att denne har den berörda organisationens godkännande för detta. Ett villkor är att något annat inte anges i aktuell lagstiftning.

På spärrlistan återfinns även huvuddomäner som administreras av .SE och som inrättades tidigt under det första regelverket. Det är inte möjligt att nyregistrera under en del av dessa huvuddomäner, medan det enligt villkoren i bilaga 1 till .SE:s Allmänna villkor är möjligt med nyregistrering beträffande vissa andra huvuddomäner.

.SE för ingen separat statistik över vilka av de reserverade beteckningarna som har registrerats av behörig sökande respektive av sökande efter medgivande av den som har rätt till namnet. Hur många som har registrerats under de tre senaste åren går att ta fram genom manuell granskning av samtliga intyg som har lämnats som stöd för ansökan.

PTS bedömning

Enligt förarbetena till toppdomänlagen kan kravet att reglerna för namntilldelning, avregistrering och överföring av domännamn enligt 7 § ska utformas med iakttagande av allmänna intressen innebära att administratören av toppdomänen kan reservera vissa ord¹⁶. Det framhålls dock att man vid en bedömning av vilka ord som ska tas upp på en lista som reserverade emellertid bör vara restriktiv, eftersom varje sådan åtgärd måste vägas mot det övergripande kravet om att förfarandet ska vara öppet och icke-diskriminerande.

PTS utgångspunkt är att spärrlistan fyller en viktig funktion. Som .SE framhåller är en spärrlista ett sätt att undvika misstag som i efterhand blir svåra att rätta till. Myndigheten anser att då det inte sker någon prövning av domännamn vid registrering utgör spärrlistan en form av skyddsmekanism i de situationer när det alternativa tvistlösningsförfarandet inte svarar mot de behov som finns av att skydda olika beteckningar.

Såsom sägs i förarbetena bör spärrlistan inte bli för omfattande. PTS är dock av uppfattningen att bl.a. samhällsviktiga funktioner, som det är viktigt att

¹⁶ Prop. 2004/05:175, s. 298

konsumenter och andra användare av Internet har förtroende för, bör omfattas av det skydd som en spärrlista erbjuder. Myndigheten är av uppfattningen att ett exempel på sådana samhällsviktiga funktioner kan vara myndigheter.

Myndighetens bedömning av huruvida det finns behov av att föra in andra beteckningar på spärrlistan behandlas nedan i avsnitt 4.3.

4.3 Spärrlistans innehåll

.SE:s beskrivning

Kriterierna som ligger till grund för vilka beteckningar som förs in på listan beslutas antingen av .SE:s ledning eller av .SE:s styrelse om de innebär förändringar i policyhänseende. Generellt strävar .SE efter att ha så få spärrade respektive reserverade domännamn som möjligt. Med få undantag sker inte några tillägg till listan.

Information om vad som är spärrat respektive reserverat och motivet bakom detta finns publicerat på .SE:s webbplats. Bakgrunden till varför olika kategorier förts in på en lista över spärrade eller reserverade domännamn varierar. Samtliga spärrade eller reserverade domännamn har tagits in vid olika typer av regelförändringar, framför allt vid övergången från förprovning till efterprovning 2003, införandet av internationaliserade domännamn (IDN-domännamn), samt införandet av numeriska domännamn¹⁷. Utöver vad som framgår nedan styrs förändringar i kriterierna bl.a. av RFC:er (Requests For Comments) och av allmän praxis.

- Sifferkombinationer i formatet xxxxxx-xxxx
Spärren tillkom i samband med införandet av möjligheten att registrera numeriska domännamn för att undvika obehörig registrering av personnummer. Inga nya namn förs in på listan.
- Kontrollgirokonton (90-konton)
Spärren tillkom i samband med införandet av möjligheten att registrera numeriska domännamn för att undvika obehörig registrering av kontrollgirokonton för insamlingsändamål. Inga nya namn förs in på listan.
- 11-serien för telefoni
- 90000

¹⁷ Internationaliserade domännamn, s.k. IDN-domännamn, innehåller icke-latinska tecken. Exempel på internationaliserade domännamn är domännamn innehållande arabiska eller kinesiska tecken

- 90160 resp. 90165

Reservationen tillkom i samband med införandet av möjligheten att registrera numeriska domännamn för att skydda vissa telefonnummer som administreras av PTS för vissa särskilda ändamål. Numren är reserverade för den som tillhandahåller den tjänst som numret används för, t.ex. 112 för nödnummer som för närvarande innehas av SOS Alarm. Inga nya namn förs in på listan, däremot kan överlåtelse ske till annan innehavare.

- Två bokstäver följt av två bindestreck

Spärren tillkom i samband med inrättandet av omkodningsförfarandet för IDN-domännamn, där omkodade IDN-domännamn markeras med inledande xn--. Kriteriet för att föra in andra namn på listan och bakgrunden till att stiftelsen inte bara spärrat bokstäverna xn är att förfarandet med två bokstäver följt av två bindestreck kan komma att behövas för att lösa andra problem i domännamnsystemet. Skulle detta ske faller den nya kombinationen in under spärren med automatik.

- Landskoder enligt ISO 3166-1 alpha 2 code elements.

I en rekommendation rörande domännamn, RFC 1591, utfärdad av Internet Engineering Task Force (IETF) står att man inte bör tillåta registrering av domäner som motsvarar andra toppdomäner. Skälen för detta var ursprungligen mer tekniska än juridiska eller administrativa. En namnserver kunde t.ex. fastna i uppslagningen om söksträngen innehöll namnet på fler än en toppdomän, som t.ex. .us.se. Serverprogrammet väntade sig ingenting efter .us och hängde följaktligen upp sig. Idag är detta sannolikt inte något stort problem med modernare maskin- och programvara, men det har inte gått att få ett entydigt svar på frågan.

Tvåställda landskoder har en speciell ställning enligt RFC 1591, vilket är en rekommendation som ICANN strikt har följt¹⁸. RFC 1591 anses vara en av de viktigaste Internetstandarderna beaktande domännamnsystemet och delegering av domännamn och domännamnsystemet struktur.

Mot denna bakgrund beslutade styrelsen för .SE 2003 att inte tillåta registrering av tvåställda domännamn som samtidigt utgör landskod enligt ISO 3166-1 alpha 2 code elements. .SE reserverar de officiella tilldelade koderna, de särskilt reserverade koderna samt de ännu inte officiellt tilldelade (t.ex. eu, uk).

¹⁸ ICANN, the Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, ansvarar för den globala koordineringen av bl.a. IP-nummer och domännamn för Internets domännamnsystem

- Exempel och testdomäner

Dessa domäner har tillkommit och används som exempel och för teständamål. Räksmörgås.se var t.ex. den första domänen som användes för att testa IDN i .SE. .SE har där i princip följt rekommendationerna i RFC 2606.

e164.se
enum.se
example.se
localhost.se
namn.se
ns.se

Inga nya namn tas in i listan. Kategorin består bara av sex domännamn, vilka behövs för testning. .SE ser därför ingen anledning att minska omfattningen av denna kategori. Vad gäller t.ex. domännamnet namn.se kan det visserligen finnas ett kommersiellt intresse av att registrera detta, men användningen av domännamnet är inte given då det inte representerar ett varumärke eller firmanamn. Exempeldomänen har funnits länge och används fortfarande vid tester av olika slag.

- Vilsledande

Vissa domännamn spärrades redan under det gamla regelverket eftersom de kan uppfattas som mer generella och inte bör finnas i enskild ägo då de skulle kunna vilsleda användare. En del av dem kan också användas i olika typer av attacker, som t.ex. wpad.se. För närvarande omfattas listan av:

com.se
edu.se
ftp.se
net.se
whois.se
wpad.se

Förändringar i listan sker mycket sällan och endast på förekommen anledning. En spärr mot möjligheten att registrera wpad.se och wpad.<huvuddomän>.se är den senast införda domänen på spärrlistan såsom vilsledande beteckning. Anledningen är att förekomsten innebar en allvarlig säkerhetsrisk på Internet¹⁹.

Beteckningarna under kategorin ”Vilsledande” fördes in då Internet var ”omoget” och det kan idag finnas anledning att föra in fler generella beteckningar på spärrlistan. Fler namn på andra protokoll på infrastrukturnivå

¹⁹ <http://www.microsoft.com/technet/security/advisory/945713.msp>

Säkerhetsproblem i en funktion för webbservrar med beteckningen WPAD (Web Proxy Auto Discovery) möjliggör obehörigt utlämnande av information och blir därmed en funktion som kan användas för attacker i vissa miljöer.

skulle ha kunnat reserveras redan tidigare, men .SE har valt att vara sparsamma.

- Huvuddomäner

Följande huvuddomäner administreras av .SE. Vissa av dem har stängts för registrering, under andra kan registrering av domännamn ske av behörig sökande.

Tm.se-Varumärken
Press.se-Tidsskrifter
Parti.se-Politiska partier
Brand.se-Brandförsvarsförbund
Fh.se-Folketshusföreningar
Fhsk.se-Folkhögskolor
Fhv.se-Företagshälsovård
Komforb.se-Kommunförbund
Kommunalförbund.se-Kommunalförbund
Komvux.se-Komvux
Lanarb.se-Länsarbetsnämnd
Lanbib.se-Länsbibliotek
Naturbruksgymn.se-Naturbruksgymnasium
Sshn.se-Stiftelser samverkan högskola och näringsliv
<länsbokstav>.se-Länsbokstäver
Org.se-Ideella föreningar inkl riksorganisationer
pp.se-Privatpersoner

Inga nya namn tillkommer till listan. Skyddet för de huvuddomäner som det inte är möjligt att nyregistrera under är en kvarleva från det första regelverket för registrering av domännamn under .se. Regelverket var strukturellt betingat och huvuddomänerna har i dagsläget inte något särskilt skyddsbehov jämfört med övriga domännamn. Det finns ingen efterfrågan på de här aktuella huvuddomänerna, men redan existerande domännamn under respektive huvuddomän får finnas kvar så länge det finns behov av dem. .SE ser löpande över möjligheten att minska denna lista över huvuddomäner i takt med att registreringar under respektive huvuddomän minskar. .SE kommer att se över det framtida behovet av att ha kvar skyddet mot nyregistrering under vissa av huvuddomänerna.

- Svensk lag

Vid övergången till nya regler 2003 gjorde .SE en noggrann konsekvensanalys. Däribland gjordes en inventering av om det fanns lagstiftning som kunde hindra registrering av vissa domännamn. Utredningen visade på två möjliga författningar, lag (1953:771) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar m.m. samt lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar med tillhörande förordning

(1976:100). Nya namn tas in i listan enligt förändringar i författning eller tillhörande förordning, om möjligt.

- Främmande staters namn på svenska
Listan följer utrikes namnbok.

- Geografiska ord

Listan tillkom vid övergången till nya regler 2003 och som en konsekvens av ett starkt önskemål från dåvarande Svenska kommunförbundet. Vid genomförandet av de nya reglerna gavs kommunerna rätt att spärra vissa geografiska ord för kommunernas räkning och det fastslogs att listan över spärrade geografiska ord inte kunde kompletteras i efterhand. Den beslutades vara spärrad under en tidsperiod av fem år räknat från den 1 mars 2003. Därefter skulle en utvärdering och eventuell omprövning göras av behovet av spärrlista för geografiska ord.

.SE upprättade en spärrlista över geografiska ord enligt följande kriterier:

- spärr av geografiska ord, (ortsnamn, stadsdelar) inom respektive kommun
- spärr av vissa varianter av Ortsnamn eller namn på stadsdelar
- spärr av geografiska ord såväl med som utan nationella tecken å, ä, ö

Om flera kommuner spärrat samma geografiska ord gällde först-till-kvarn principen för den kommun som i efterhand kunde begära registrering av det geografiska ordet som domännamn. Utöver dessa namn spärrades namn på kommuner, landskap och namn på län i den mån de inte redan var registrerade som domännamn. .SE formulerade även den policy som skulle gälla för hävande av spärr. När någon med ett berättigat intresse av ett domännamn som förekommer på spärrlistan begärde att spärren hävdes tog .SE ställning till detta utifrån policyn. Vid beslut om hävande av spärren skulle detta ske med underrättelse till Svenska Kommunförbundets kontaktperson.

- Hovet

Hovet framställde vid regelövergången krav på att vissa namn rörande konungahuset och kungafamiljen skulle skyddas från registrering. .SE tillmötesgick dessa krav. Inga nya namn tillförs till listan.

PTS bedömning

Enligt förarbetena till toppdomänlagen kan kravet på att reglerna för namntilldelning, avregistrering och överföring av domännamn enligt 7 § ska utformas med beaktande av användarnas intressen och andra allmänna intressen innebära att administratören av toppdomänen kan reservera vissa

ord²⁰. Exempel på sådana ord anges vara kommunnamn och liknande beteckningar, men också sådana ord som kan användas i vilseledande syfte och som därför getts ett särskilt skydd i lag. Som exempel på de senare anges vissa titlar som advokat eller läkare. Det framhålls dock att man vid en bedömning av vilka ord som ska tas upp på en lista som reserverade emellertid bör vara restriktiv, eftersom varje sådan åtgärd måste vägas mot det övergripande kravet om att förfarandet ska vara öppet och icke-diskriminerande.

Som framgår av 4.2 är PTS av uppfattningen att förekomsten av en spärrlista fyller en viktig funktion. Myndigheten har i dagsläget inga synpunkter på innehållet i spärrlistan utöver vad som följer nedan.

Särskilt om vilka kriterier som ligger till grund för innehållet på spärrlistan

Som konstaterats ovan i avsnitt 3.5 efterfrågar PTS utförligare information på .SE:s webbplats om vad som ligger till grund för att vissa beteckningar finns på listan och därmed åtnjuter ett skydd.

Särskilt om beteckningen "bank"

.SE har gjort bedömningen att det finns två lagstiftningar som kan hindra registrering av vissa domännamn; lag (1953:771) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar m.m. och lag (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar, med tillhörande förordning (1976:100).

Finansinspektionen (FI) har i skrivelse till .SE framhållit att ordet bank i domännamn endast bör få förekomma om det är fråga om sådan reglerad verksamhet som omfattas av 1 kap. 9 § lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller om det klart framgår att ordet bank används i betydelsen förråd och sammansättningen inte kan leda till missförstånd²¹. Det konstateras att regeln, som är en förbudsregel, bland annat syftar till att skapa förutsättningar för en stabil finansiell marknad, vilket förutsätter att kunderna har förtroende för den. För att upprätthålla detta förtroende har bland annat ordet bank kringgärdats av särskilda skyddsregler i lagstiftningen. Ett syfte är att minimera risken för att allmänheten ska vilseledas tro att det rör sig om en bank i ordets vedertagna betydelse trots att det är fråga om annan affärsverksamhet. Att upprätthålla detta krav på genomlysbarhet för kunden framstår som särskilt viktigt inom områden som Internet, där utvecklingstakten

²⁰ Prop. 2004/05:175, s. 298

²¹ FI dnr 07-7854

är snabb och aktörerna många²². FI framhåller även att domännamnet i sig inte ska kunna medföra förväxlingsrisk avseende den affärsverksamhet som domännamnet utpekar eller leder till.

Svenska Bankföreningen har i skrivelse till .SE framfört ståndpunkten att begreppet bank bör föras upp på spärllistan så att .SE har möjlighet att bedöma om en önskad registrering av ett domännamn innehållande ordet bank strider mot lagstiftningen²³. Om stiftelsen vid sin bedömning skulle uppleva osäkerhet anser Svenska Bankföreningen att .SE bör remittera frågan till FI för yttrande.

PTS noterar att det enligt lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 1 kap. 9 § bara är banker, Sveriges riksbank, Sveriges allmänna hypoteksbank och utländska kreditinstitut som i sin firma eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse får använda ordet bank. Ett utländskt kreditinstitut får driva verksamhet i Sverige under den firma som institutet använder i det land där det har sitt huvudkontor. Enligt 1 kap. 5 § 2 samma lag menas med ”bank” bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank, vars närmare innebörd preciseras i 1 kap. 5 § 3, 15 och 16.

Att det enligt lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse bara är banker, Sveriges riksbank, Sveriges allmänna hypoteksbank och utländska kreditinstitut som i sin firma eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse får använda ordet bank bör enligt PTS rimligtvis också innebära att det endast är sådana verksamheter som under .se får registrera domännamn innehållande beteckningen ”bank”. Såsom FI framhållit bör dock registreringar godtas om det klart framgår att ordet bank används i betydelsen förråd och sammansättningen inte kan leda till missförstånd.

PTS kan konstatera att utgångspunkten i toppdomänlagen är att förfarandet vid tilldelning av domännamn ska vara öppet och icke-diskriminerande och att alla åtgärder som motverkar detta därför bör tillämpas med restriktivitet. Enligt .SE:s regelverk sker ingen förprovning av de ansökningar om registrering av domännamn som inkommer. En manuell granskning av ansökan om registrering görs bara avseende beteckningar som reserverats på spärllistan. Som framhållits i avsnitt 4.2 anser PTS att spärllistan fyller en viktig funktion och utgör ett verktyg för att undvika misstag som i efterhand blir svåra att rätta till. PTS gör bedömningen att upprätthållandet av en spärllista som skapar ett skydd mot sådana misstag överensstämmer med uttalandena i förarbetena till

²² Jfr Regeringens proposition 2002/03:139, Reformerade regler för bank- och finansieringsrörelse, s 514 och prop 1986/87:12

²³ PTS dnr 07-12498, aktbilaga 1

toppdomänen, enligt vilka vissa ord som kan användas i vilseledande syfte och som därför getts ett särskilt skydd i lag kan reserveras av administratören av toppdomänen. Såsom sägs i förarbetena bör spärllistan inte bli för omfattande. PTS är dock av uppfattningen att bl.a. samhällsviktiga funktioner, som det är viktigt att konsumenterna och andra användare av Internet har förtroende för, bör omfattas av det skydd som en spärllista erbjuder.

Det kan i sammanhanget noteras att .SE:s nuvarande hantering av domännamnregistreringar innehållande "bank" genom tvistlösningsförfarandet i ATF varken kan anses motsvara de behov eller intressen som rättighetsinnehavaren eller samhället har i detta sammanhang. Rättighetsinnehavaren har intresse av att förhindra annans missbruk av sitt varumärke eller firma, men har sannolikt inte så stort intresse av att genom ATF få överta registreringen av det vilseledande domännamnet då intresset av att faktiskt använda domännamnet i många fall bör vara begränsat. Samhället har i detta sammanhang intresse av att upprätthålla allmänhetens förtroende för verksamhet som bedrivs på Internet i största allmänhet och förtroendet för den samhällskritiska funktionen som bankväsendet utgör i synnerhet. PTS finner det därför motiverat att ansökan om registreringar av domännamn innehållande "bank" hanteras på annat sätt än idag.

PTS ser mot denna bakgrund ett behov av en översyn av .SE:s regelverk. Som framgått ovan sker det enligt .SE:s regelverk endast prövning av en ansökan om registrering av ett domännamn om domännamnet förekommer på spärllistan. För att det enligt det gällande regelverket ska ske en prövning av om ansökningar om registreringar av domännamn innehållande beteckningen "bank" strider mot lag fordras följaktligen att beteckningen förs upp på spärllistan. Det är inom ramen för nuvarande regelverk endast på detta sätt som det kan säkerställas att domännamn innehållande "bank" inte registreras i strid med lagen om bank- och finansieringsrörelse. PTS är därför av uppfattningen att .SE bör föra in beteckningen "bank" på sin spärllista.

PTS har förståelse för att bedömningen av huruvida ett domännamn innehållande "bank" ska anses vara förenligt med lagen om bank- och finansieringsrörelse många gånger kan vara komplicerad. Möjligheten finns dock för .SE att vid sådana bedömningar inhämta synpunkter från t.ex. FI.

Redan innan en översyn av .SE:s regelverk har genomförts kan dock till viss del behovet av att skydda beteckningen bank tillgodoses genom att använda möjligheten till avregistrering av domännamn enligt .SE:s regelverk. Enligt punkten 16 i .SE:s Allmänna villkor har .SE rätt att omedelbart deaktivera eller avregistrera ett domännamn om det uppenbart strider mot svensk lag eller

författning. Om ett enskilt domännamn kan anses vara i strid med lagen om bank- och finansieringsrörelse förutsätter PTS att en sådan registrering utgör grund för omedelbar avregistrering i enlighet med .SE:s Allmänna villkor.

Särskilt om geografiska beteckningar

Sedan .SE inkommit med sitt svar på PTS enkät har .SE den 16 december 2008 tagit bort skyddet för geografiska beteckningar på spärrlistan. Se mer nedan avsnitt 4.4.

4.4 Frisläppandet av geografiska beteckningar

.SE:s beskrivning

Geografiska beteckningar fördes in på spärrlistan vid övergången till nya regler 2003 och som en konsekvens av ett starkt önskemål från dåvarande Svenska Kommunförbundet. I sitt remissvar över de nya reglerna anförde Svenska Kommunförbundet att det utvecklats en bra och väl fungerande kutym som innebar att man kan söka information och kontakt med de svenska kommunerna och landstingen via deras webbplatser som normalt finns under <kommunnamnet>.se resp. <landstingsnamnet>.se. Antalet och namnen på kommunerna och landstingen är inte heller beständiga. Kommuner delas eller slås samman och byter även namn. Det sades även pågå försök att genom stadsdelsförvaltningar och regionbildningar utveckla demokratiprocessen. Svenska Kommunförbundet anförde att de föreslagna regelförändringarna förutsatte ett skydd för geografiska namn om man ville behålla den väl inarbetade kutymen och dessutom fortsätta att utveckla e-demokrati.

Svenska Kommunförbundets förslag var att de i samarbete med kommuner och landsting skulle få möjlighet att inkomma med en lista på sådana geografiska namn som man ansåg vara skyddsvärda för kommunerna och som kunde ligga till grund för en ”spärrlista” hos .SE. .SE tillmötesgick Svenska Kommunförbundets önskemål och gav dem rätt att spärra vissa geografiska ord för kommunernas räkning. .SE tog emot och hanterade kommunernas önskemål om spärr av domännamn och Svenska Kommunförbundet agerade som koordinerare.

.SE upprättade en spärrlista över geografiska ord enligt följande kriterier:

- spärr av geografiska ord, (ortsnamn, stadsdelar) inom respektive kommun
- spärr av vissa varianter av ortsnamn eller namn på stadsdelar
- spärr av geografiska ord såväl med som utan nationella tecken å, ä, ö

.SE accepterade däremot inte spärrar enligt följande:

- spärr av geografiska ord som redan var registrerade domännamn
- spärr av funktioner, som t.ex. turistförening, byggnader, centrum
- spärr av Ortsnamn omedelbart följt av ordet kommun
- spärr av förkortningar av Ortsnamn, t.ex. hbg
- spärr av namn på sjöar och vattendrag
- spärr av namn på naturskyddsområden, parkområden, friluftsområden, bad, sevärdheter eller liknande

.SE accepterade inte heller spärr av geografiska ord som är identiska med registrerade varumärken med rättslig verkan i Sverige. Om sådan spärr ändå genomfördes skulle .SE på begäran av innehavaren av varumärket släppa spärr till förmån för varumärkesinnehavaren. Listan över spärrade geografiska ord var statisk och har inte kunnat kompletteras i efterhand. Om flera kommuner hade spärrat samma geografiska ord gällde först till kvarn för den kommun som i efterhand kunde begära registrering av det geografiska ordet som domännamn.

Utöver dessa namn spärrades namn på kommuner, landskap och namn på län i den mån de inte redan var registrerade som domännamn. Den fullständiga spärrlistan publicerades på .SE:s webbplats så fort den färdigställdes och har löpande hållits uppdaterad.

Vid genomförandet av de nya reglerna 2003 fastslogs att listan över spärrade geografiska ord inte kunde kompletteras i efterhand. Den beslutades ligga spärrad under en tidsperiod av 5 år räknat från den 1 mars 2003. Därefter skulle en utvärdering och eventuell omprövning av behovet av spärrlista för geografiska ord göras. Sedan 2006 har det skett cirka tre registreringar per månad av domännamn från spärrlistan. Ett mycket begränsat antal domännamn har registrerats från listan av kommunerna själva. Det har främst varit fråga om situationer då kommun eller motsvarande genom intyg möjliggjort att annan sökande kunnat registrera domännamn innehållande den geografiska beteckningen. Det har följaktligen under lång tid visats mycket lite intresse för registrering av geografiska beteckningar och behovet av att skydda sådana har därför inte ansetts vara lika stort som tidigare.

Den aviserade femårsperioden har nu löpt ut och .SE:s styrelse har under rådande förhållanden beslutat att upphöra med att spärra geografiska ord per den 15 december 2008. Fram till dess har kommunerna haft möjlighet att registrera de namn från spärrlistan som de anser sig behöva.

SE förväntar sig inga problem med anledning av frisläppandet av de geografiska beteckningarna. Stiftelsen har haft löpande kontakter och avstämningar med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och informerade dem i ett tidigt skede om styrelsens beslut. Kommunerna har under en längre tid haft möjlighet och ensamrätt till registrering av geografiska beteckningar, vilket inte utnyttjats. Åtgärden är i enlighet med det beslut som fattades 2003 i samförstånd med Svenska Kommunförbundet. SKL har inte rest några invändningar mot att skyddet för geografiska namn nu upphör. Regelverket blir tydligare och alla som vill kan registrera ett domännamn även om det är en geografisk beteckning.

PTS bedömning

PTS kan konstatera att det vid införandet av skyddet för geografiska beteckningar fastslogs att listan över spärrade geografiska ord skulle vara spärrad under en tidsperiod av fem år räknat från den 1 mars 2003 och att det därefter skulle göras en utvärdering av behovet av skydd för geografiska beteckningar. Den aviserade femårsperioden har nu löpt ut. SE har konstaterat att det under lång tid har visats mycket lite intresse för registrering av geografiska beteckningar och att stiftelsen har bedömt att behovet av att skydda sådana därför inte är lika stort som tidigare.

Sedan SE lämnat svar på PTS enkät har de geografiska beteckningarna den 16 december 2008 släppts fria för registrering. PTS har inför frisläppandet varit i kontakt med SKL, som bekräftat att organisationen inte har något att invända mot det planerade frisläppandet av de geografiska beteckningarna. I kontakterna med SKL framkom vidare att frågan har förankrats hos SKL och att borttagandet av skyddet för geografiska beteckningar i spärrlistan inte bör medföra några problem för kommuner eller landsting.

PTS har mot denna bakgrund inget att invända mot att SE tagit bort skyddet i spärrlistan för geografiska beteckningar.

5 Bedömning av .SE:s regler för tilldelning och registrering av domännamn

5.1 Inledning

Enligt de fr.o.m. den 12 februari 2007 gällande Allmänna villkoren vid registrering av domännamn under .se sker tilldelning av domännamn i den turordning ansökningar kommer in till .SE. Det är möjligt att registrera valfri .se-domän, förutsatt att den är ledig, inte förekommer på .SE:s spärrlista och inte strider mot svensk lag.

Nedan följer de svar .SE gett på de frågor PTS ställt angående .SE:s regelverk för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn, följt av myndighetens bedömning av om .SE efterlever kraven i toppdomänlagen.

5.2 Tilldelning av domännamn

5.2.1 Registrering av domännamn under 2006, 2007 och 2008

.SE:s beskrivning

Under 2006 kom det in 204 830 ansökningar om registrering av domännamn till .SE, under 2007 188 652 och 2008 (t.o.m. den 17 november) 169 520. Registrering sker av alla ansökningar som är kompletta och korrekta. Om ett domännamn är upptaget, spärrat eller reserverat ska ombudet upplysa kunden om detta och någon ansökan skickas då inte in till .SE. .SE för ingen statistik över hur många eller av vilket skäl ansökningar inte passerar genom kontrollen hos ombuden. Ombudens hantering utgör här ett filter och .SE hanterar bara ansökningar som är kompletta och korrekta. Avser ansökan ett reserverat domännamn sker en manuell registrering hos .SE om alla villkor är uppfyllda.

Antal domännamnsinnehavare som hade fler än 50 respektive 100 domännamn registrerade år 2006, 2007, 2008:

2006 > 50 domäner: 77 st., 2006 > 100 domäner: 32 st.

2007 > 50 domäner: 128 st., 2007 > 100 domäner: 50 st.

2008 > 50 domäner: 108 st., 2008 > 100 domäner: 42 st.

Det är inte ovanligt att ett större svenskt företag har 50-100 st. registrerade domännamn. I Sverige har varje innehavare av en domännamnsregistrering i genomsnitt två registreringar.

En begränsning av antalet registrerade domännamn per innehavare vore i strid med toppdomänlagens krav på att tilldelningsförfarandet ska vara öppet och icke-diskriminerande. Det skulle även vara lätt att kringgå sådana restriktioner genom att t.ex. använda olika bolagsformer. Så var fallet då det tidigare regelverket tillämpades, enligt vilket antalet registreringar per innehavare var begränsat.

PTS bedömning

PTS kan konstatera att antalet ansökningar om registrering av domännamn under toppdomänen .se har minskat något under perioden 2006 till november 2008.

Av den internationella studien framgår att det endast är Norid, administratören av nationella toppdomänen i Norge, som har en begränsning av antalet registrerade domäner per innehavare. Norid har en begränsning om 20 domäner per innehavare. PTS ser i dagsläget ingen anledning att förorda att en begränsning införs vad gäller antal domännamn som får registreras under .se per innehavare av domännamn.

5.2.2 Registrering av domännamn innehållande i lag skyddade beteckningar under 2006, 2007 och 2008

.SE:s beskrivning

Det har inte registrerats några domännamn innehållande i lag skyddade beteckningar under den aktuella perioden. Det är användningen av beteckningar såsom t.ex. "bank" i en verksamhet som skyddas av lagstiftning, inte själva registreringen i sig av ett domännamn innehållande beteckningen. De registreringar som t.ex. skett av domännamn innehållande "bank" kan därför inte betraktas som registreringar av domännamn innehållande beteckningar som skyddas av lag.

SE registrerar på sökandens begäran domännamn utan att närmare kontrollera hur domännamnet kommer att användas. Det är många domännamn som inte kommer till användning eftersom de registreras för namnskyddsändamål, andra kommer till användning långt efter registreringstillfället.

Det är innehavaren av ett domännamn som själv ansvarar för hur det används och vilket innehåll som publiceras under domännamnet. Därmed är det också

innehavaren och inte .SE som ansvarar för eventuellt felaktig användning av t.ex. bokstavskombinationen ”bank”. Om det på en webbplats bedrivs verksamhet i strid med lag, t.ex. vilseledande bankverksamhet, är det webbhotellen som bör vidta åtgärder, såsom att stänga ner webbplatsen.

2002 fördes diskussioner med Svenska Bankföreningen om möjligheten att registrera bankverksamhet under en egen huvuddomän. Det nåddes dock ingen enighet om detta då flera banker visade intresse för att ha egna domännamn registrerade motsvarande bankernas firmanamn och varumärken.

FI och .SE har under 2008 diskuterat möjligheten att förse FI med en förteckning över registrerade domännamn som innehåller ordet ”bank”. .SE och FI har dock inte diskuterat förutsättningarna och villkoren för vad en förteckning av det aktuella slaget skulle kunna innehålla.

PTS bedömning

PTS kan konstatera att det redan av beslut från ATF framgår att det under den aktuella perioden har registrerats domännamn som har innehållit beteckningar som har bedömts ha skydd i lag. Av avsnitt 4.3 framgår vidare att PTS är av uppfattningen att domännamn innehållande bokstavskombinationen ”bank” omfattas av skydd i lag. Det kan konstateras att det under den aktuella perioden registrerats domännamn som innehåller den aktuella beteckningen och som varit föremål för prövning i ATF²⁴.

PTS gör mot denna bakgrund bedömningen att det under toppdomänen .se under den aktuella perioden har registrerats domännamn som innehåller beteckningar som skyddas av lag och där domännamnet i sig måste anses vara i strid med lag.

5.3 Granskning av en ansökan före registrering

.SE:s beskrivning

Granskning av ansökan sker i de fall en ansökan gäller en geografisk beteckning och bygger på ett godkännande från behörig tjänsteman vid en kommun till förmån för en tredje part²⁵. Granskning av ansökan sker också i de fall ansökan avser beteckning av mellanstatlig organisations namn och bygger på ett skriftligt godkännande från behörig tjänsteman vid organisationen i fråga

²⁴ Se bl.a. beslut från Alternativt tvistlösningsförfarande 2008-12-08, ärend nr 264. Tvisten avsåg domännamnen sedbank.se, sweddbank.se, swdbank.se och swedabnk.se, vilka hade registrerats av innehavaren under 2006 och 2007.

²⁵ Geografiska beteckningar släpptes fria för registrering den 16 december 2008, varför prövning inte längre sker vid ansökan om domännamn innefattande sådan beteckning.

till förmån för en tredje part. Det sker härutöver även en granskning av en ansökan i de fall den gäller en främmande stats namn på svenska eftersom det är förbehållet landets representation i Sverige.

Registrering av domännamn som överensstämmer med nummer ur 11-serien för telefoni är förbehållet operatören av telefonnummer ur serien. Dessa nummer har reserverats och följer de beslut PTS tar angående nummertilldelning. SE ansvarar inte för att ett beslut om nummertilldelning i 11-serien automatiskt medför ett beslut om domännamn. Det åligger den nye nummerinnehavaren. Vid tilldelning första gången kräver .SE att operatören kan presentera ett giltigt beslut från PTS.

I de fall en ansökan granskas manuellt före registrering, föregås granskningen inte av en inledande basal digital granskning. Det saknas tekniska förutsättningar att göra en inledande och basal digital granskning av en ansökan om registrering av domännamn. Alla registreringar som skickas från ombud till .SE är automatiserade. Hos .SE görs dock en kontroll av att alla fält är ifyllda, en s.k. indatakontroll.

PTS bedömning

PTS anser det lämpligt att .SE vid den manuella granskningen kontrollerar att ansökan baseras på ett skriftligt godkännande från behörig företrädare för rättighetsinnehavaren till förmån för en tredje part. Myndigheten har utifrån vad som framkommit inga synpunkter på den manuella granskning som sker av ansökningar avseende domännamn innehållande beteckningar som finns på spärrlistan.

5.4 Villkor för s.k. skyddsregistreringar

Det förekommer att domännamn registreras i första hand i syfte att förhindra att annan registrerar det aktuella domännamnet. Det kan vara fråga om ett domännamn som är näraliggande eller vilselädande likt innehavarens egna kännetecken eller firma. Syftet med en registrering av ett sådant domännamn bör vanligtvis vara att förhindra att annan registrerar domännamnet till nackdel för rättighetsinnehavarens verksamhet. Man talar i detta sammanhang om s.k. skyddsregistreringar.

.SE:s beskrivning

En skyddsregistrering hanteras på samma sätt och omfattas av samma villkor som en vanlig registrering. .SE gör ingen skillnad mellan registrering av domännamn som avses användas och sådana domännamn som det saknas

avsikt att använda, t.ex. domännamn som är vilseledande lika ett kännetecken eller firma och som registreras bara för att någon annan inte ska kunna använda domännamnet. .SE ser alla registreringar på samma sätt, det är innehållet i databasen som varierar. Det innebär samma kostnad för .SE att administrera utpekade som icke-utpekade domännamn. Kostnaden för en registrering är i sammanhanget liten och att samma regelverk tillämpas möjliggör för innehavaren att på ett enkelt sätt börja nyttja sitt domännamn den dag så önskas.

Det saknas anledning att tillämpa särskilda villkor vid skyddsregistrering av domännamn som inte används. Om olika regelverk skulle användas skulle det skapa förvirring hos innehavarna och därmed i praktiken försvåra registrering av domännamn. .SE har heller ingen möjlighet att vid registreringstillfället avgöra huruvida en registrering är en "vanlig" registrering eller en "skyddsregistrering".

Hantering av skyddsregistreringar av domännamn är en fråga för återförsäljare av domännamn under .se. Det finns möjlighet för ombuden att erbjuda paket innehållande registreringar av flera domännamn, varigenom man kan hantera behovet av skyddsregistreringar. Sådana "skyddspaket" finns redan på marknaden. Tillkommande kostnader för drift av namnservrar och andra tjänster finns under alla omständigheter så snart någon aktiverar en domän.

PTS bedömning

Som argument för att det inte är möjligt att ha ett särskilt regelverk för skyddsregistreringar uppger .SE att stiftelsen inte kan veta vilket syfte som ligger bakom en ansökan om registrering av ett domännamn. .SE uppger även att ett särskilt regelverk skulle skapa förvirring hos innehavarna av domännamn. PTS kan konstatera att om det skulle finnas ett regelverk för just skyddsregistreringar skulle det rimligtvis vara tydligt för .SE vilket nyttjande av ett domännamn som avses om en ansökan om skyddsregistrering görs enligt det regelverket. Vad gäller risken för förvirring hos dem som avser ansöka om registrering av domännamn, liksom innehavare av sådana, bör det rimligtvis snarast vara en fråga om vilken information som ges om regelverken och att de valmöjligheter som finns för sökanden presenteras på ett tydligt sätt.

Då kostnaden för registrering av ett domännamn idag är förhållandevis låg bör dock behovet av att skapa olika regelverk avseende olika slags registreringar, utifrån om domännamnet avses användas eller endast skyddsregistreras, vara begränsat. PTS ser därför inte i dagsläget ett behov av ett sådant alternativ till det idag befintliga regelverket för tilldelning under toppdomänen .se.

5.5 Kontroll av efterlevnaden av innehavares skyldigheter

.SE:s beskrivning

Om det kommer till .SE:s kännedom att innehavaren av ett domännamn inte lever upp till sina skyldigheter att förse .SE med korrekta uppgifter skickar .SE ut en begäran om korrigering av uppgifterna till innehavaren. Har bristen inte avhjälpits inom 10 dagar från det att begäran avsändes har .SE rätt att deaktivera domännamnet. Har domännamnet deaktiveras har innehavaren möjlighet att åter aktivera domännamnet genom att senast 60 dagar från dagen för deaktivering avhjälpa den påtalade bristen. Om detta inte sker har .SE rätt att avregistrera domännamnet.

.SE har gett SVEA i uppdrag att sköta uppdateringar av domännamnsinnehavares kontaktuppgifter i samband med aviseringar som kommer i retur från posten. Avisering sker en gång per år. Först skickas ett e-postmeddelande med förhandsinformation om att avisering kommer att ske från .SE till en innehavare av ett domännamn. Avin skickas därefter alltid per post till innehavaren.

Problem med inaktuella e-postadresser uppstår oftast med äldre domännamnsregistreringar. Vid den årliga aviseringen skickas normalt förfrågningar till Upplysningscentralen AB (UC) för företagskunder. Under 2008 har .SE i samband med den årliga aviseringen kontrollerat adresser via UC för att se om förändringar skett av innehavarens kontaktuppgifter. .SE:s egen personal gör också periodvis punktinsatser genom att per telefon eller post kontakta innehavare som inte har en giltig e-postadress med uppmaning om att uppdatera informationen via en särskild blankett.

.SE kontrollerar inte i förväg om ett domännamn utgör intrång i annans rätt, strider mot gällande författning, allmän ordning eller är ägnat att väcka förargelse. Domännamn som utgör intrång i annans rätt kan prövas av ATF. Om det kommer till .SE:s kännedom att ett domännamn uppenbart strider mot svensk lag eller författning gör .SE en utredning med hjälp av interna och externa jurister. Därefter diskuterar VD vid behov frågan med policyrådgivningsgruppen och .SE:s styrelse. Beslut fattas därefter av VD eller styrelsen.

PTS bedömning

PTS anser att det är rimligt att .SE vid kännedom om att innehavaren av ett domännamn inte lever upp till sina skyldigheter att förse .SE med korrekta

uppgifter skickar ut en begäran om korrigeringsuppgifter till innehavaren. Det är även lämpligt att innehavaren får skälig tid att avhjälpa bristen och att deaktivering av domännamnet tillämpas i ett övergångsskede innan avregistrering sker. Vidare anser myndigheten att .SE sköter uppdateringar av domännamnsinnehavares kontaktuppgifter på ett tillfredställande sätt.

Enligt .SE gör stiftelsen bl.a. en utredning med hjälp av interna och externa jurister om det kommer till .SE:s kännedom att ett domännamn uppenbart strider mot svensk lag eller författning. Därefter beslutas om eventuella åtgärder ska vidtas. PTS ser inte anledning till att .SE i större utsträckning än idag ska kontrollera om innehavare av domännamn efterlever regelverket i detta avseende. Om .SE ändå får kännedom om att så inte är fallet bör dock stiftelsen, i enlighet med vad som påpekats tidigare, i större utsträckning än idag vidta åtgärder mot innehavaren. Det kan t.ex. vara fråga om att använda möjligheten till avregistrering av domännamn i enlighet med .SE:s Allmänna villkor.

5.6 Domännamn som är vilseledande lika ett kännetecken eller firma

5.6.1 Registrering av domännamn som är vilseledande lika ett kännetecken eller firma

.SE:s beskrivning

I vissa fall kan en domännamnsregistrering uppfattas som ett problem av tredje man, exempelvis för att registreringen ligger nära dennes eget domännamn. Som exempel kan nämnas aftenbladet.se och aftenbadet.se respektive handelsbanken.se och handelbank.se. Uppfattningen grundar sig således på en subjektiv bedömning och det är omöjligt för .SE eller ett ombud att vid registreringstillfället bedöma vilka registreringar som kan komma att uppfattas som ett problem. Enligt internationell praxis så lägger toppdomänadministratörer i allmänhet ingen värdering i vad som registreras. .SE tillhandahåller ett alternativt tvistlösningsförfarande som möjliggör prövning av domännamnsregistreringar i efterhand.

Genom att .SE har tydliga regler för registrering som stiftelsen följer i sina rutiner tillförsäkras ett öppet och icke-diskriminerande tilldelningsförfarande, vilket tillsammans med ett väl fungerande ATF gagnar Internets utveckling.

PTS bedömning

Av den internationella studie PTS genomfört inom ramen för tillsynen framkommer att de tillfrågade toppdomänadministratörerna generellt betraktar det som förbjudet att i ond tro registrera ett domännamn som inkräktar på annans varumärke, s.k. fulregistreringar. Den brittiska toppdomänadministratören, Nominet, erbjuder även en tjänst som kan användas vid försvarande av immateriella rättigheter och liknande angelägenheter.

PTS kan konstatera att förekomsten av registreringar som görs i ond tro av domännamn som är vilseledande likt ett annat kännetecken eller firma är ett problem för många verksamheter. Det riskerar att skada verksamheterna och tilltron till Internet då det kan leda till att allmänheten uppfattar situationen som att man löper risk att blir lurad då man tar kontakt med affärsverksamheter på Internet.

Myndigheten är av uppfattningen att det är av stor betydelse att tilltron till Internet upprätthålls. Det är mot denna bakgrund viktigt att regelverket för tilldelning av domännamn skapar förutsättningar för en positiv utveckling av Internet genom att meningsskiljaktigheter som uppstår med anledning av registreringar av domännamn som är vilseledande likt ett annat kännetecken eller firma tas om hand på ett ändamålsenligt sätt.

5.6.2 Verksamheter som har som affärsidé att registrera domännamn som är vilseledande lika annat kännetecken eller firma i syfte att förmedla dem

.SE:s beskrivning

.SE har förbjudit ombuden att ägna sig åt s.k. lagerhållning, eller warehousing, genom att reglera detta i avtal. SE:s pris för domännamnsregistrering är satt utifrån en avvägning mellan att alla ska ha råd att registrera domännamn men att det inte ska vara attraktivt för verksamheter att registrera ett stort antal .se-domäner i förmedlingssyfte.

.SE tillhandahåller ATF och har skapat ett särskilt avgiftssystem där flera domännamn kan prövas till en och samma avgift. Om förfarandet gäller flera domännamn där parterna (både sökanden och motparten) är desamma och om de stödjer sig på samma rättsgrund, till exempel samma varumärke eller firma, kan ärendena handläggas tillsammans. Även om det i andra fall är till gagn för utredningen att slå samman handläggningen kan detta ske.

PTS bedömning

Av förarbetena till toppdomänlagen framgår att förhållandet att en eller flera innehavare kan registrera ett stort antal domännamn som inte används aktivt kan utgöra en nackdel för tilldelningen av domännamn²⁶. Det framhålls att antalet registreringar då ökar utan att den aktiva användningen av domännamn under toppdomänen ökar.

PTS ser positivt på att .SE i avtal förbjudit ombuden att ägna sig åt s.k. lagerhållning och på ambitionen att förenkla situationen för de rättighetsinnehavare som har anledning att ansöka om ATF avseende flera domännamnsregistreringar. Myndigheten gör bedömningen att åtgärderna överensstämmer med toppdomänlagens krav att regelverket ska utformas med beaktande av användarnas och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet.

Vad gäller myndighetens syn på .SE:s tillhandahållande av förteckning över deaktiverade domännamn som visar vilka domännamn som snart blir tillgängliga för registrering hänvisas till avsnitt 6.2.3.

²⁶ Toppdömän för Sverige- Slutbetänkande av e-komutredningen, SOU 2003:59, s. 146

6 Bedömning av .SE:s regler för deaktivering, avregistrering och överföring av domännamn

6.1 Inledning

Enligt de Allmänna villkoren vid registrering av domännamn under .se är det möjligt för .SE att avregistrera ett domännamn om innehavaren inte har försett .SE med korrekta eller fullständiga uppgifter, p.g.a. dom eller beslut av domstol, p.g.a. beslut i ATF, på begäran av innehavaren eller om det registrerade domännamnet uppenbart strider mot svensk lag eller författning.

Enligt de Allmänna villkoren sker deaktivering av ett domännamn innan det avregistreras. Enligt definitionen i de Allmänna villkoren innebär deaktivering att hänvisningen från ett domännamn till ett visst IP-nummer kopplas bort utan att själva registreringen av domännamnet påverkas. Överföring av ett domännamn kan enligt de Allmänna villkoren ske efter beslut i ATF och efter dom eller beslut av domstol.

Nedan följer de svar .SE gett på de frågor PTS ställt angående .SE:s regelverk för deaktivering, avregistrering och överföring av domännamn, följt av myndighetens bedömning av om .SE efterlever kraven i toppdomänlagen.

6.2 Deaktivering av domännamn

6.2.1 Situationer när deaktivering kan ske av ett domännamn

.SE:s beskrivning

Deaktivering av ett domännamn kan enligt punkt 16 i .SE:s Allmänna villkor ske utifrån ansvar för kontaktuppgifter och kontaktpersoner, utebliven betalning av årsavgift, om innehavaren inte kan nå på uppgiven adress eller om innehavaren saknar en fungerande e-postadress. Ett domännamn kan enligt .SE:s Allmänna villkor vara deaktiverat i maximalt 60 dagar.

Tillämpning av deaktivering i andra fall än vad som nu är fallet måste regleras i .SE:s Allmänna villkor. Det bör understrykas att deaktivering måste tillämpas med stor försiktighet eftersom åtgärden får stor påverkan för innehavaren i och med att denne inte kan nyttja sitt domännamn.

PTS bedömning

Av den internationella studie PTS genomfört framgår att toppdomänadministratörerna i studien, i likhet med .SE, deaktiverar ett domännamn innan det blir tillgängligt för nyregistrering. Tiden under vilken domännamnet är deaktiverat varierar för de olika toppdomänerna. I Finland är domännamnet deaktiverat i 30 dagar, i Holland 40 dagar, Portugal i 90 dagar innan en nyregistrering kan göras.

PTS ser positivt på att .SE deaktiverar ett domännamn innan det avregistreras. På så sätt ges möjlighet för innehavaren av domännamnet att korrigera de brister som ligger till grund för deaktiveringen innan en avregistrering sker av domännamnet. Myndigheten gör även bedömningen att deaktivering av domännamnet under en tid om maximalt 60 dagar är rimligt och ger skälig tid för innehavaren att vidta åtgärder innan avregistrering sker av domännamnet.

PTS är därför av uppfattningen att användningen av möjligheten till deaktivering av domännamn är väl avvägd och tillämpas på ett sätt som står i överensstämmelse med toppdomänlagen.

6.2.2 Tillhandahållande av förteckning över deaktiverade domännamn

.SE:s beskrivning

.SE tillhandahåller en förteckning över deaktiverade domännamn som visar vilka domännamn som snart blir tillgängliga för registrering. Listan används främst av ombud och innehavare och underlättar för dem att hitta information om varför domännamnet är deaktiverat och en oönskad avregistrering t.ex. på grund av en missad betalning kan förhindras. Eftersom förteckningen är tillgänglig på Internet och därmed för alla bedömer .SE att användandet av förteckningen uppfyller kraven på ett öppet och icke-diskriminerande tilldelningsförfarande. Förteckningen tillförsäkrar även att alla har samma tillgång till information. De tekniskt kunniga kan inhämta information om vilka domännamn som är deaktiverade även utan en sådan lista. .SE anser därför att tillhandahållandet av listan över deaktiverade domännamn är förenligt med toppdomänlagens krav att .SE:s regler ska tillförsäkra ett öppet och icke-diskriminerande tilldelningsförfarande och därvid särskilt beakta utvecklingen inom Internetområdet.

På samma sätt som beträffande DNSSEC, leder .SE utvecklingen bland administratörer av nationella toppdomäner på detta område genom att tillhandahålla den aktuella listan. Ombudsforeningen Registrars.se har uttalat

sig ha en positiv inställning till att .SE erbjuder en allmänt tillgänglig förteckning över de domännamn som är deaktiverade och snart kommer att vara möjliga att registrera.

PTS bedömning

PTS kan se att tillhandahållandet av förteckningen över deaktiverade domännamn fyller en funktion på så sätt att den tillförsäkrar att alla har samma tillgång till information. Tillhandahållandet av förteckningen kan på så sätt anses vara förenlig med toppdomänlagens krav på ett öppet och icke-diskriminerande tilldelningsförfarande.

Enligt 7 § toppdomänlagen ska emellertid regelverket utformas så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet. Myndigheten ifrågasätter om tillhandahållandet av förteckningen kan anses vara i överensstämmelse med dessa krav. Den information som ges genom förteckningen om domännamn som kan komma att bli tillgängliga för registrering underlättar verksamheter som kan ifrågasättas om de har positiv inverkan på Internets utveckling.

.SE har i andra sammanhang beaktat behovet att motverka s.k. lagerhållning av domännamn och vidtagit åtgärder i detta syfte. Stiftelsen har t.ex. förbjudit ombuden att ägna sig åt lagerhållning, eller warehousing, genom att reglera detta i avtal och tillämpar en prissättning för domännamnsregistrering utformad utifrån förhållandet att det inte ska vara attraktivt för verksamheter att registrera ett stort antal .se-domäner i förmedlingssyfte.

Myndigheten gör bedömningen att tillhandahållande av förteckningen över deaktiverade domännamn kan underlätta verksamhet som ägnar sig åt s.k. lagerhållning av domännamn. Genom informationen som ges i förteckningen underlättas bevakning och registrering av attraktiva domännamn för verksamheter som ägnar sig åt lagerhållning av domännamn i förmedlingssyfte.

PTS anser att .SE:s tillhandahållande av förteckningen över deaktiverade domännamn avviker från stiftelsens inställning i övrigt till s.k. lagerhållning. Förhållandet att någon liknande förteckning generellt inte erbjuds av domännamnsadministratörerna i andra EU-länder stärker myndighetens uppfattning att tillhandahållandet av förteckningen visserligen tillmötesgår kraven på ett öppet tilldelningsförfarande men att det kan ifrågasättas om det är förenligt med toppdomänlagens krav att regelverket för tilldelning av

domännamn ska beakta användarnas och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet.

PTS har dock i den nu genomförda tillsynen ansett det motiverat att .SE vidtar vissa åtgärder i syfte att stärka situationen för de rättighetsinnehavare som vid upprepade tillfällen ser sina rättigheter kränkta genom registreringar av domännamn (se t.ex. avsnitt 8). Myndigheten är av uppfattningen att dessa åtgärder bör ha en positiv inverkan på de problem som s.k. fulregistreringar ger upphov till. PTS anser därför att det för närvarande inte finns skäl att invända mot att .SE tillhandahåller en allmänt tillgänglig förteckning över deaktiverade domännamn.

6.3 Avregistrering av domännamn

6.3.1 Avregistreringar under 2006, 2007 och 2008

.SE:s beskrivning

Under den aktuella perioden har två avregistreringar skett p.g.a. beslut i ATF. Avregistrering på innehavarens egen begäran kan ske via undertecknande av blankett, i .SE:s webbgränssnitt Domänhanteraren eller genom att inte betala förnyelseavgiften. Under 2006 gjordes 33 250 st. avregistreringar på innehavarens egen begäran, 2007 59 549 st. och under 2008 88 636 st.

Ett domännamn som ska avregistreras blir inte omedelbart tillgängligt för ny registrering. Först sker deaktivering av domännamnet och det förs upp på listan över deaktiverade domännamn. Deaktiveringen innebär att domännamnet inte längre är synligt på Internet under de 60 dagar som löper innan själva avregistreringen sker. Därefter sker avregistrering och det är möjligt att åter registrera namnet.

PTS bedömning

PTS är av uppfattningen att det är lämpligt att domännamn som ska avregistreras inte omedelbart blir tillgängligt för ny registrering. Såsom framgår ovan av avsnitt 6.2.1 anser myndigheten att det är rimligt att innehavaren av ett domännamn ges möjlighet att åtgärda den brist som ligger till grund för deaktiveringen innan en avregistrering sker av domännamnet.

6.3.2 Avregistrering av domännamn till följd av beslut från domstol

.SE:s beskrivning

Domännamn som avregistrerats till följd av beslut från domstol behandlas på samma sätt som andra avregistrerade domännamn. Själva avregistreringen görs manuellt, men i övrigt hanteras avregistreringen på samma sätt som annars.

.SE har inte särskilda rutiner för uppföljning av avgöranden av domstol i anledning av domännamnstvister. Anledningen är att det i dagsläget inte är nödvändigt eftersom det är så få fall som avgörs av domstol att .SE under alla omständigheter följer dessa ärenden. Om det skulle ske en avregistrering till följd av beslut av domstol skulle det inträffade utredas av .SE. Situationen har dock hittills inte uppstått.

PTS bedömning

PTS har förståelse för att .SE, mot bakgrund av de sällsynta avgörandena från domstol i tvister om domännamn, i dagsläget inte har några särskilda rutiner för uppföljning av avgöranden av domstol. Myndigheten anser vidare att det är viktigt att .SE, i förekommande fall, utreder omständigheterna kring den registrering som varit föremål för domstolsprövning.

6.3.3 Avregistrering av domännamn till följd av att det strider mot svensk lag eller författning

.SE:s beskrivning

.SE har ännu inte i något fall avregistrerat ett domännamn på grund av att det uppenbart strider mot lag eller författning. .SE har endast haft ett fåtal ärenden och inte i något fall har det, utan rättslig prövning, kunnat avgöras om domännamnet uppenbart strider mot lag. Varje ärende hanteras och bedöms mycket seriöst, bl. a. av externa jurister.

Ett konkret ärende som efter en noggrann juridisk analys har behandlats av .SE:s styrelse vid flera tillfällen sedan 2006 är påpekanden från Handelsbanken angående domännamn närliggande handelsbanken.se. I detta ärende har .SE haft kontakt med Finansinspektionen (FI) och haft möte med både FI och PTS. Nu avvaktas FI:s bedömning innan ärendet återigen kommer upp till diskussion i styrelsen.

Det bör påpekas att ATF under hösten 2008 avgjort två ärenden där sökanden varit banker (Swedbank, ärende nr 264, och Danske Bank, ärende 262). I båda fallen har bankerna vunnit bifall till sina ansökningar och domännamnen har överförts till dem. I Swedbanks fall prövades fyra olika domännamn

(sedbank.se sweddbank.se swdbank.se swedabnk.se) i ett och samma ärende till en kostnad av 5 000 kronor exkl. moms efter återbetalning av halva avgiften och ett beslut erhöles efter 64 dagar. Danske bank fick betala 5 000 kr inkl. moms och fick sitt beslut efter 65 dagar. Swedbank har för närvarande ytterligare ett ärende för prövning i ATF. I de fall där anmälaren kontaktar .SE och uppger att innehållet på en webbplats strider mot lag uppmanar .SE anmälaren att kontakta innehavarens webbhotell eller motsvarande.

PTS bedömning

PTS har inte fått någon information om i hur många fall .SE mottagit en anmälan om att ett registrerat domännamn strider mot svensk lag eller författning, men där anmälan inte resulterat i avregistrering av domännamnet. Såsom konstaterats i avsnitt 4.3 är PTS av uppfattningen att domännamn innehållande beteckningen bank skyddas av lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det framgår vidare av 5.2.2 att det under åren 2006-2008 har registrerats domännamn som efter prövning i ATF har konstaterats ha skydd i lag.

Av den internationella studien framkommer att ett flertal domänadministratörer har avregistrerat domännamn då innehavaren av ett domännamn inte har efterlevt sina skyldigheter.

Enligt 16 § i SE:s Allmänna villkor har .SE rätt att avregistrera ett domännamn som uppenbart strider mot svensk lag eller författning. PTS finner det något märkligt att .SE, trots innehållet i de Allmänna villkoren, inte i något fall har funnit anledning att avregistrera ett domännamn såsom uppenbart i strid med lag eller författning. Detta särskilt då .SE har kontaktats av FI som utövar tillsyn enligt lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och som gjort bedömningen att registreringen i sig av domännamn innehållande beteckningen ”bank” är i strid med denna lag och därför, enligt .SE:s egna regler, bör avregistreras.

PTS ifrågasätter mot den bakgrunden om inte .SE bör kunna använda möjligheten till avregistrering av domännamn i enlighet med de Allmänna villkoren i större utsträckning än idag.

6.4 Överföring av domännamn

.SE:s beskrivning

Enligt .SE:s villkor för registrering av domännamn kan överföring av ett domännamn endast ske till annan innehavare efter beslut i ATF och efter dom eller beslut av domstol. Termen överlåtelse används när innehavaren själv begär att domännamnet ska överlåtas till annan. En överföring eller överlåtelse av domännamn innebär att nyttjanderätten till domännamnet övergår till annan innehavare. En rättighetsövergång ska hanteras med största försiktighet och .SE ser inte behov av att möjliggöra överlåtelse eller överföring i andra fall än de som finns idag.

PTS bedömning

PTS gör bedömningen att möjligheten till överföring av domännamn används på ett lämpligt och väl avvägt sätt, samt att det genom .SE:s Allmänna villkor ges tydlig information om när överföring av ett domännamn kan ske.

7 Bedömning av .SE:s regler för alternativt tvistlösningsförfarande

7.1 Inledning

Enligt toppdomänlagen ska .SE tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn. Enligt förarbetena till toppdomänlagen bör ett alternativt tvistlösningsförfarande ses som ett komplement till sedvanlig domstolsprövning för tvister av enklare slag.

Nedan följer de svar .SE gett på de frågor PTS ställt angående .SE:s regelverk för alternativt tvistlösningsförfarande och tillhandahållandet av förfarandet, följt av myndighetens bedömning av om .SE efterlever kraven i toppdomänlagen.

7.2 Omfattningen av användningen av ATF

.SE:s beskrivning

Under 2006 har 43 ärenden varit föremål för ATF, under 2007 55 ärenden och 2008 (t.o.m. den 17 november) 35 ärenden. Det innebär att det under 2006 var 0,0076 % (566 869 domännamn) av domännamnsregistreringarna som gick till ATF, under 2007 0,0078 % (702 199 domännamn) och 2008 0,0045 % (785 289 domännamn).

.SE tar sällan emot klagomål om att domännamnsregistreringar inte kan bli föremål för ATF. Det saknas dock statistik för att underbygga detta. .SE hänvisar vanligtvis de klagomål som saknar förutsättningar för ATF till allmän domstol eller Allmänna reklamationsnämnden. Det beror dock på frågans art vart frågeställaren hänvisas.

PTS bedömning

PTS kan konstatera att .SE:s statistik visar att antalet tvister i ATF utgör en mycket liten andel av det totala antalet registreringar av domännamn under .se. Den internationella studie PTS genomfört visar även att andelen domännamn av det totalt registrerade antalet domännamn under .se som blir föremål för ATF är lägre än motsvarande andel för de övriga nationella toppdomänerna, som i sig har en mycket låg andel.

PTS är av uppfattningen att det måste anses vara positivt att antalet tvister i ATF utgör en så liten andel av det totala antalet registreringar av domännamn under .se. Myndigheten anser dock att det i dagsläget är svårt att bedöma

huruvida det finns en trend avseende antalet tvister i ATF om registreringar under .se.

7.3 Tidsåtgång för ATF

.SE:s beskrivning

Dagen då ansökningsavgiften för ATF inkommit till .SE skickas ett föreläggande till innehavaren av domännamnet som ger denne 30 dagar att inkomma med ett yttrande avseende sökandens ansökan. Tiden för yttrande i ATF är ändamålsenlig och effektiv då den ger innehavaren av domännamnet skälig tid att inkomma med ett yttrande till tvistlösaren. När dessa 30 dagar löpt ut skickas det svar som eventuellt inkommit till tvistlösaren för beslut inom 30 dagar. Skriftväxling är alltså endast möjlig en gång per part, vilket ger ett effektivt förfarande. Det finns dock möjlighet för tvistlösaren att begära kompletteringar för att säkerställa att ärendet utreds ordentligt, vilket då kan förlänga tiden med ca 14 dagar.

När en tvistlösare ska lösa tvisten är genomsnittstiden för ett beslut genom ATF 60 dagar från tidpunkten då ansökan om ATF lämnas in och motparten har fått del av ansökan till dess att beslut meddelas. När tre tvistlösare ska lösa tvisten är genomsnittstiden för beslut genom ATF 100 dagar. .SE har inte fått klagomål på den tid som krävs för att få ett beslut genom ATF.

PTS bedömning

PTS är av uppfattningen att de tidsfrister som tillämpas inom ATF både ger innehavaren av ett domännamn skälig tid att inkomma med ett yttrande och lämplig tid för tvistlösaren att kunna fatta beslut i tvisten. Det är även lämpligt att reglerna, trots ambitionen att ha ett tidseffektivt förfarande, tillförsäkrar att ärendet utreds tillfredställande genom att tvistlösaren vid behov kan begära kompletteringar. Myndigheten finner vidare att den genomsnittliga tiden för ett beslut genom ATF är i överensstämmelse med de tidsfrister som följer av .SE:s Allmänna villkor.

7.4 Kostnader för användning av ATF

.SE:s beskrivning

Kostnaden för ett ATF-förfarande beror på om det är en privatperson eller ett företag som ansöker om tvistlösning, det önskade antalet tvistlösare, samt hur många domännamn det tvistas om. Om sökanden är en privatperson och ärendet ska beslutas av en tvistlösare ska denne betala en ansökningsavgift om 8 000 kronor (6 250 kr exkl. moms), respektive 16 000 kronor (12 500 kronor

exkl. moms) vid val av tre tvistlösare. En svensk juridisk person ska vid val av en tvistlösare betala 10 000 kronor (8 000 kronor exkl. moms), respektive 20 000 kronor (16 000 kronor exkl. moms) vid val av tre tvistlösare.

.SE subventionerar 50 % av kostnaderna för tvistlösningsförfarandet, vilket uppgår till ca 700 000 kr per år. Om den sökande vinner förfarandet återbetalar .SE halva avgiften till denne och står för denna kostnad i den sökandes ställe. Den svarande parten betalar inte någon avgift för ATF annat än den överskjutande kostnaden som blir resultatet av om denne vill ha ytterligare tvistlösare utöver vad den sökande angivit. I övrigt har svaranden endast egna kostnader för ombudsarvode.

Bakgrunden till att sökanden till ATF, även i de fall denne har framgång i ATF, som utgångspunkt ska stå för hela ansökningsavgiften är att det är förhållandevis billigt att ansöka om prövning. Syftet med nuvarande system med fördelning av kostnaderna i ATF är att undvika att större aktörer i stor omfattning ansöker om tvistlösning mot enskilda. Om sökanden inte skulle stå för någon del av kostnaden skulle det kunna leda till att stora företag ständigt riktade ansökningar om ATF mot främst privatpersoner. I och med att det nu är förenat med en viss kostnad oavsett utgång förhindras denna typ av ansökningar.

Den nuvarande kostnadsfördelningen mellan de tvistande parterna är rimlig eftersom kostnaden redan vid ansökan om ATF är bestämd och den sökande därmed har kunskap om sitt ekonomiska risktagande och utifrån det kan fatta beslut om en ansökan bör göras. Detsamma gäller för svaranden när denne ska avgöra om han önskar bekosta att ärendet ska avgöras av tre tvistlösare istället för en som sökanden begärt.

.SE har underlättat förfarandet för ärenden som gäller flera domännamn genom en ändring av avgiftssystemet. Genom det ändrade avgiftssystemet fungerar kostnadsfördelningssystemet tillfredställande även i de fall som rör upprepade fall av s.k. fulregistreringar. Det är nu möjligt att handlägga ärenden tillsammans i de fall förfarandet gäller flera domännamn, där parterna (både sökanden och motparten) är desamma och tvisterna stödjer sig på samma rättsgrund, till exempel samma varumärke eller firma. Kostnaden kan då reduceras enligt nedan.

- Vid handläggning av 1-5 ärenden tillsammans är kostnaden för en privatperson 8 000 kronor (en tvistlösare) respektive 16 000 kronor inkl. moms (tre tvistlösare).

- Vid handläggning av 1-5 ärenden tillsammans är kostnaden för en juridisk person 8 000 kronor (en tvistlösare) respektive 16 000 kronor exkl. moms (tre tvistlösare).
- Vid handläggning av 6-10 ärenden tillsammans är kostnaden för en privatperson 12 000 kronor (en tvistlösare) respektive 24 000 kronor inkl. moms (tre tvistlösare).
- Vid handläggning av 6-10 ärenden tillsammans är kostnaden för en juridisk person 12 000 kronor (en tvistlösare) respektive 24 000 kronor exkl. moms (tre tvistlösare).

PTS bedömning

PTS ställer sig positivt till .SE:s ambition att förenkla situationen för de rättighetsinnehavare som har anledning att ansöka om ATF avseende flera domännamsregistreringar. Myndigheten ifrågasätter dock om denna förändring är tillräcklig och om den grundläggande utformningen av kostnadsfördelningen av avgiften för ATF mellan den sökande och svarande i ATF kan anses tillfredställande i de fall tvisterna rör t.ex. upprepade fall av s.k. fulregistreringar.

Vid bedömningen av hur kostnaderna för ATF bör fördelas mellan de tvistande parterna är det intressant att se till under vilka förutsättningar en part kan vinna respektive förlora en tvist i ATF. Av .SE:s Allmänna villkor 18 § c) framgår att ett domännamn får avregistreras eller överföras till den som begärt förfarandet om domännamnet är identiskt eller förväxlingsbart med bl.a. ett varukännetecken eller näringskännetecken vilka har rättsgrund i Sverige och till vilket den som begärt tvistlösningen kan visa rätt, *och* innehavaren inte har någon rätt eller berättigat intresse till domännamnet *och* domännamnet registrerats eller använts i ond tro. I 18 § d) anges de situationer där innehavaren ska anses ha en rätt eller berättigat intresse till domännamnet. Vidare framgår av 18 § e) i vilka situationer ett domännamn särskilt får anses ha registrerats eller använts i ond tro.

PTS anser att det redan då det konstaterats att en registrering skett i ond tro och sökanden befunnits ha bättre rätt till domännamnet finns anledning att låta svaranden stå för kostnaden för ATF i större utsträckning än idag. Enligt .SE:s nuvarande regler betalar den svarande parten bara den överskjutande kostnad som blir resultatet om innehavaren av ett domännamn vill ha ytterligare tvistlösare som bedömer tvisten utöver vad den sökande angivit. Det är enligt PTS mening rimligt att en registrering som vid rättslig prövning konstaterats ha

skett i ond tro även medför ekonomiska konsekvenser för innehavaren av domännamnet. Detta synsätt gör sig än mer gällande vid upprepade fall av s.k. fulregistreringar.

Det har i förarbetena till toppdomänlagen uttalats att tvistlösningsförfarandet bör medföra en så låg kostnad som möjligt för dem som är parter i tvisten²⁷. Av WIPO:s rekommendationer (WIPO:s ccTLD Best Practice for the Prevention and Resolution of Intellectual Property Disputes) framgår att kostnaden för tvistlösning ska vara betydligt lägre än vid domstolsprövning.

PTS vill i detta sammanhang framhålla att en rimlig fördelning mellan de tvistande parterna av de förhållandevis låga kostnaderna för ATF som .SE:s prissättning innebär inte motsäger dessa utgångspunkter.

PTS är av uppfattningen att det inte bör anses vara förenligt med de ”allmänna intressen” som enligt 7 § toppdomänlagen ska beaktas vid utformningen av regelverket att registreringar av domännamn tillåts göras i ond tro utan att det innebär ekonomiska konsekvenser för den som genomför sådana registreringar. Det bör heller inte anses vara förenligt med en god utveckling på Internetområdet. PTS anser att det är viktigt att .SE:s regelverk främjar tilltron till Internet och till de verksamheter som bedrivs där.

Myndigheten gör bedömningen att det vore i överensstämmelse med toppdomänlagens krav på att regelverket ska beakta utvecklingen inom Internetområdet att i reglerna för ATF stärka situationen för rättighetshavare som vid upprepade tillfällen ser sina rättigheter kränkta genom domännamnregistreringar som utgör intrång i deras rättigheter. PTS anser även att förtroendet därmed skulle upprätthålls för verksamheter som bedrivs på Internet. Myndigheten är därför av uppfattningen att .SE, genom en förändring av regelverket för tvistlösningsförfarandet för domännamn under .se, bör tillse att den part som vid prövning i ATF förlorar tvisten ska bära hela kostnaden för avgiften i ATF.

7.5 Hantering av domännamn som varit föremål för ATF

.SE:s beskrivning

Ett beslut efter ATF ska verkställas av .SE efter 14 dagar från det att .SE fått del av tvistlösningsbeslutet om inte innehavaren av domännamnet visar att han eller hon inom denna tid vid domstol väckt talan om

²⁷ SOU 2003:59, s. 152

- bättre rätt till domännamnet,
- fastställelse, huruvida rätt till den benämning som utgör domännamnet består eller inte består som en ensamrätt eller om visst förfarande utgör intrång i sådan rätt eller inte, eller
- förbud för den som begärt tvistlösningsförfarandet att använda den benämning som utgör domännamnet.

Efter 14 dagar verkställer .SE beslutet och domännamnet överförs till den som begärt tvistlösningsförfarandet om denne haft framgång eller avregistreras om detta yrkats och beslutats. Om den som begärt tvistlösningsförfarandet inte haft framgång kvarstår innehavare som tidigare.

Det saknas anledning att hantera olika slag av domännamn på olika sätt beroende på vilket skydd de befunnits ha i ATF. Situationen då en part befunnits ha bättre rätt till ett domännamn vid en s.k. fulregistrering, eller p.g.a. att det är skyddat enligt lag, hanteras på samma sätt som övriga i ATF omtvistade domännamn. All annan hantering, t.ex. uppförande av det omtvistade domännamnet på spärrlista, går enligt .SE:s uppfattning emot de grundläggande principerna om icke-diskriminerande villkor och beaktande av utvecklingen på Internetområdet. Det finns efter ett avslutat ATF inte anledning att t.ex. deaktivera det domännamn som varit föremål för en tvist istället för att göra en skyddsregistrering. Även om ett domännamn är deaktiverat måste det finnas en innehavare av domännamnet, varför en skyddsregistrering måste göras av den som är intresserad av att domännamnet inte ska tillfalla någon annan.

Det pågår kontinuerligt en översyn av regelverket för ATF, bl.a. genom de praxismöten som .SE håller för sina tvistlösare. .SE besöker även andra länder för att se hur tvistlösningsfunktionen hanteras där. Under 2008 undersökte .SE på vilket sätt tvistlösningsförfarande tillhandahålls i Storbritannien, Polen, Österrike och Belgien. Storbritanniens administratör av nationella domänen, Nominet, har ca 7 miljoner registrerade domännamn, ca 700 tvistlösningsärenden per år och är nytänkande i sin hantering av tvistlösningsförfarandet. Nominet erbjuder olika beslut i sitt tvistlösningsförfarande. Som sökande har man möjlighet att välja mellan ett enkelt beslut, som endast anger bifall eller avslag på ansökan, eller ett vanligt beslut med motivering. Nominet har även introducerat ett medlingsförfarande där utbildade medlare söker medla mellan tvistande domännamnsinnehavare.

Under 2009 kommer .SE fortsätta sitt arbete med vidareutvecklingen av ATF.

PTS bedömning

Då sökanden vunnit tvisten i ATF sker idag en överföring av domännamnet till den nya innehavaren eller avregistreras och är därefter åter tillgänglig för registrering. .SE anser att all annan hantering av domännamn som varit föremål för ATF än vad som sker idag, t.ex. uppförande på spärrlista, går emot de grundläggande principerna om icke-diskriminerande villkor och utveckling på Internetområdet. PTS ställer sig frågande till hur andra åtgärder än de som vidtas idag med nödvändighet skulle ha en diskriminerande verkan och ha en negativ inverkan på utvecklingen på Internetområdet. Det är här fråga om situationer då en part efter prövning i ATF har befunnits ha bättre rätt till ett domännamn.

PTS anser i stället att det bör vara förenligt med utvecklingen på Internetområdet att genom en förändrad hantering av ett domännamn som varit föremål för ATF stärka situationen för rättighetsinnehavare som vid upprepade tillfällen ser sina rättigheter kränkta genom domännamsregistreringar som utgör intrång i deras rättigheter. Myndigheten är även av uppfattningen att det är av betydelse för att upprätthålla förtroendet för verksamheter som bedrivs på Internet.

Behovet av en förändrad hantering av ett domännamn som varit föremål för ATF gör sig särskilt gällande vid upprepade fall av s.k. fulregistreringar. Rättighetsinnehavare har i de aktuella situationerna intresse av att förhindra annans missbruk av sitt varumärke eller firma, men har sannolikt inte så stort intresse av att genom beslut efter prövning i ATF få överta registreringen av det vilseledande domännamnet då intresset av att faktiskt använda domännamnet i många fall bör vara begränsat. Det får därför i dessa situationer anses finnas ett behov av att kunna förhindra att det domännamn som varit föremål för prövning i tvistlösningsförfarandet åter kan registreras.

Myndigheten är av uppfattningen att ett regelverk som möjliggör en annan hantering av domännamn som varit föremål för prövning i ATF än den som sker idag och som tillgodoser de nu nämnda behoven bör vara i överensstämmelse med de allmänna intressen som ska beaktas vid utformningen av regelverket enligt 7 § toppdomänlagen. Det bör även vara i överensstämmelse med toppdomänlagens krav om att det ska tillhandahållas ett effektivt tvistlösningsförfarande. Då det enligt regelverket för tilldelning av domännamn under .se inte sker någon prövning av ansökningar om registrering ställs stora krav på att tvistlösningsförfarandet tillgodoser de behov som uppstår till följd av att någon kontroll inte sker vid själva registreringen.

PTS gör därför bedömningen att det finns anledning för .SE att se över regelverket för ATF i syfte att tillgodose behovet av att i vissa fall kunna förhindra att registrering åter kan ske av domännamn som prövats i ATF.

8 Fortsatt arbete

Vad som framkommit vid tillsynen föranleder inte några omedelbara åtgärder från PTS sida. Myndigheten avser dock att följa upp .SE:s verksamhet på följande områden.

- .SE bör föra in beteckningen ”bank” på sin spärrlista i syfte att säkerställa att endast sådan registrering av domännamn som är förenlig med lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse får ske av ett domännamn innehållande ”bank”.
- .SE bör genom en förändring av regelverket för tvistlösningsförfarandet för domännamn under toppdomänen .se tillse att den part som förlorar en tvist i ATF bär hela kostnaden för avgiften för förfarandet.
- Stiftelsen bör förändra regelverket för tvistlösningsförfarande för domännamn under toppdomänen .se för att tillgodose behovet av att i vissa fall kunna förhindra att registrering är möjlig av domännamn som varit föremål för prövning i förfarandet.
- .SE bör se över förutsättningarna för tilldelning av domännamn genom en översyn av vilken information som ges om vad som ligger till grund för att vissa beteckningar finns på den s.k. spärrlistan.
- .SE bör på ett mer framträdande sätt än idag tillhandahålla information på sin webbplats om reglerna för registrering av domännamn, särskilt skyldigheterna för innehavare av domännamn.

PTS får enligt 12 § toppdomänlagen meddela de förelägganden som behövs för efterlevnaden av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Beslut om föreläggande får förenas med vite.

Källförteckning

Offentligt tryck

SOU 2003:59 Toppdomän för Sverige- Slutbetänkande av e-komutredningen

Prop. 2004/05:175 Från IT-politik för samhället till politik för IT-samhället

Prop. 2002/03:139 Reformerade regler för bank- och finansieringsrörelse

Prop. 1986/87:12 Bankrörelselag, bankaktiebolagslag, sparbankslag, föreningsbankslag

Rättsfall

Alternativt tvistlösningsförfarande, beslut 2008-12-08 i ärende nr 264

Bilaga 1- Frågor till Stiftelsen för Internetinfrastruktur, 2008-10-20

Tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn

Enligt 7 § lag (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet (Toppdomänlagen) ska en domännamnsadministratör fastställa och ge offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen. Reglerna ska utformas så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen, samt utvecklingen inom Internetområdet. Domännamnsadministratören ska tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn.

Enligt 2 § förordning (2006:25) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet är PTS tillsynsmyndighet. Tillsynsmyndigheten ska enligt 10 § Toppdomänlagen ha tillsyn över efterlevnaden av lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Som ett led i PTS tillsynsarbete genomför myndigheten härmed en tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 7 § Toppdomänlagen.

Omfattning

Den nu aktuella tillsynen avser .SE:s hantering av tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen, samt .SE:s tillhandahållande av förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn. Genom denna enkät inhämtar PTS information som ska ligga till grund för bedömningen av om .SE efterlever de skyldigheter som stadgas i Toppdomänlagen.

Avgränsning

Tillsynen omfattar inte avregistrering av domännamn på grund av bristande betalning eller hantering av det så kallade WHOIS-registret. Tillsynen omfattar inte heller avgifter för registrering.

Disposition

Enkäten består av 51 frågor och är uppdelad i tre områden med underområden; A. Övergripande frågor, B. Regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn och C. Alternativt tvistlösningsförfarande.

För respektive område ges en ingresstext vilken kortfattat förklarar bakgrunden till frågorna på det aktuella området.

Frågor

A. Övergripande frågor

Utveckling inom Internetområdet

Enligt Topppdomänlagen ska SE:s regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn under toppdomänen bl.a. vara utformade så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av bl.a. utvecklingen på Internetområdet.

- 1) På vilket sätt bidrar .SE:s regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn till en god utveckling inom Internetområdet?**

Skyddet för den personliga integriteten

Enligt Topppdomänlagen ska .SE:s regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn under toppdomänen bl.a. vara utformade så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av bl.a. skyddet för den personliga integriteten.

- 2) På vilket sätt tillgodoser .SE:s regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn skyddet för den personliga integriteten?**

B. Regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn

Information om regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn

Enligt Topppdomänlagen ska .SE fastställa och ge offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering och överföring av domännamn under toppdomänen.

- 3) På vilket sätt fastställs .SE:s regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen och vilka har möjlighet att påverka innehållet i reglerna?**

- 4) På vilka sätt ger .SE offentlighet åt sina regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn under toppdomänen?**

- På hemsidan www.iis.se
- Via ombuden
- I samband med fakturering
- Särskilt meddelade till innehavaren

Annat sätt, ange hur

5) Säkerställer .SE: att den som ansöker om registrering av domännamn tagit del av innehållet i .SE:s regler för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn innan registrering av det aktuella domännamnet genomförs?

- Ja
 Nej

Om ja, på vilket sätt?

Tilldelning och registrering av domännamn
--

Enligt de fr.o.m. den 12 februari 2007 gällande Allmänna villkoren vid registrering av domännamn under .se sker tilldelning av domännamn i den turordning ansökningar kommer in till .SE. Det är möjligt att registrera valfri .se-domän, förutsatt att den är ledig, inte förekommer på .SE:s spärrlista och inte strider mot svensk lag.

6) Hur många ansökningar om registrering av domännamn kom in till .SE 2006, 2007 och 2008?

7) Hur många av dessa ansökningar beviljades inte respektive år?

8) Av vilka anledningar beviljades inte ansökningarna respektive år?

- Det efterfrågade domännamnet var upptaget, _____ st
 Det efterfrågade domännamnet fanns på spärrlistan, _____ st
 Det efterfrågade domännamnet stred mot svensk lag, _____ st
 Annat, vilken anledning _____ st

9) Hur många domännamn innehållande i lag skyddade beteckningar registrerades 2006, 2007 och 2008?

Det finns ett antal kategorier av domännamn som spärrats respektive reserverats av .SE. Vissa domännamn på den s.k. spärrlistan är helt spärrade för registrering medan andra är reserverade för behörig sökande.

10) Vilka olika slag av beteckningar finns upptagna på spärrlistan?

11) Vilka i lag skyddade beteckningar finns upptagna på spärrlistan?

12) Enligt vilka kriterier förs beteckningar in på spärllistan?

13) Vad ligger till grund för bedömningen av vilka kriterier som ska tillämpas?

14) På vilket sätt fastställs de kriterier enligt vilka beteckningar förs in på spärllistan och vilka har möjlighet att påverka innehållet i kriterierna?

15) Hur ges offentlighet åt de kriterier enligt vilka beteckningar förs in på spärllistan?

16) .SE har beslutat att geografiska beteckningar ska tas bort från spärllistan.

a) Vad var anledningen till att geografiska beteckningar tidigare fanns med på spärllistan?

b) Vilka ändrade förhållanden gör att de tidigare anledningarna inte längre är lika tungt vägande?

c) Vilka problem bedömer .SE att denna åtgärd kan föranleda?

17) Sker i något fall granskning av en ansökan innan registrering?

- Ja
 Nej

Om ja, på vilket sätt?

18) Vilket behov anser .SE att spärllistan ska fylla?

19) Anser .SE att skyddsbehovet hos olika domännamn på spärrlistan ser olika ut? Har, t.ex. domännamn som har spärrats ansetts ha ett större skyddsbehov än de som har reserverats?

- Ja
 Nej

Om ja, på vilket sätt?

Skyddsregistrering av ett domännamn kan genomföras för att det inte ska vara möjligt för någon annan att registrera det specifika domännamnet.

20) Hanteras en skyddsregistrering på samma sätt och omfattas av samma villkor som en vanlig registrering?

- Ja
 Nej

a) Om ja, kan det finnas anledning att tillämpa särskilda villkor vid skyddsregistrering av domännamn som inte används (pris, administration, förnyelse m.m.)?

b) Om nej, på vilket sätt avviker villkoren för skyddsregistreringar från dem som gäller för vanliga registreringar?

Innehavare av domännamn har enligt .SE:s villkor för registrering av domännamn vissa skyldigheter gentemot .SE.

21) På vilka sätt informeras en innehavare om sina skyldigheter att

- se till att uppgifter om innehavaren är fullständiga och korrekta
- domännamnet inte utgör intrång i annans rättighet, strider mot gällande författning, allmän ordning eller är ägnat att väcka förargelse

22) Hur kontrolleras innehavarens efterlevnad av dessa skyldigheter?

23) Om det kommer till .SE:s kännedom att innehavaren av ett domännamn inte lever upp till sina skyldigheter att förse .SE med korrekta uppgifter, vilka åtgärder föranleder det från .SE?

24) Om det kommer till .SE:s kännedom att ett domännamn uppenbart strider mot svensk lag eller författning, vilka åtgärder föranleder det från .SE?

Det förekommer verksamheter som har som affärsidé att registrera domännamn i syfte att förmedla dem till intressenter, s.k. hamstring.

25) Hur ser .SE på förhållandet mellan den förteckning som redovisar deaktiverade domännamn som snart blir möjliga att registrera och kravet på att .SE:s regler ska tillförsäkra ett öppet och icke-diskriminerande tilldelningsförfarande och därvid särskilt beakta utvecklingen inom Internetområdet?

26) Hur ser .SE på förhållandet mellan verksamheter som har som affärsidé att registrera s.k. fulregistreringar i syfte att förmedla dem och kravet på att .SE:s regler ska tillförsäkra ett öppet och icke-diskriminerande tilldelningsförfarande och därvid särskilt beakta utvecklingen inom Internetområdet?

27) Vidtar .SE åtgärder mot verksamheter som har som affärsidé att registrera s.k. fulregistreringar i syfte att förmedla dem?

- Ja
 Nej

Om ja, vilka åtgärder vidtas?

28) Hur många domännamnsinnehavare hade fler än 50 respektive 100 domännamn registrerade år 2006, 2007, 2008?

Avregistrering av domännamn

Avregistrering av ett domännamn kan enligt .SE:s villkor för registrering av domännamn ske på följande grunder:

- *Innehavaren har inte försett .SE med korrekta eller fullständiga uppgifter*
- *P.g.a. dom eller beslut av domstol*
- *P.g.a. beslut i ATF*
- *På innehavarens egen begäran*
- *Det registrerade domännamnet uppenbart stred mot svensk lag eller författning*

29) Av vilka anledningar har ett domännamn avregistrerats under 2006, 2007 och 2008?

- Innehavaren har inte försett .SE med korrekta eller fullständiga uppgifter
 P.g.a. dom eller beslut av domstol, _____st

- P.g.a. beslut i ATF, _____ st
- På innehavarens egen begäran, _____ st
- Det registrerade domännamnet uppenbart stred mot svensk lag eller författning, _____ st

30) Blir avregistrerade domännamn omedelbart tillgängliga för ny registrering?

- Ja
- Nej

Om nej, hur hanteras det avregistrerade domännamnet?

31) Hur hanteras domännamn som avregistrerats till följd av beslut av domstol; behandlas de på samma sätt som övriga avregistrerade domännamn eller i särskild ordning?

32) Har .SE rutiner för uppföljning av avgöranden av domstol i anledning av tvist om domännamn?

- Ja
- Nej

Om ja, på vilket sätt sker uppföljning?

33) Avregistrering p.g.a. att det registrerade domännamnet stred mot svensk lag eller författning

- a) Hur många av dessa avregistreringar under 2006, 2007, 2008 gjordes till följd av anmälan från innehavare av domännamn?
- b) Hur många av dessa avregistreringar gjordes på eget initiativ från .SE?

34) I hur många fall har anmälan om att ett registrerat domännamn strider mot svensk lag eller författning inte resulterat i avregistrering av domännamnet?

Deaktivering av domännamn

Enligt definitionen i de Allmänna villkoren vid registrering av domännamn under .se innebär deaktivering att hänvisningen från ett domännamn till ett visst IP-nummer kopplas bort utan att själva registreringen av domännamnet påverkas.

35) I vilka situationer kan deaktivering ske?

**36) Finns det några hinder mot att deaktivering tillämpas även i andra fall?
Motivera.**

37) Finns det någon gräns för hur länge ett domännamn kan vara deaktiverat?

- Ja
 Nej

Om ja, hur länge?

Överföring av domännamn

Enligt .SE:s villkor för registrering av domännamn kan domännamn under vissa förutsättningar överföras till ny innehavare

38) I vilka fall kan överföring av domännamn komma ifråga?

- Efter beslut i alternativt tvistlösningsförfarande (ATF)
 Efter dom eller beslut i domstol
 På innehavarens egen begäran
 I annat fall, ange under vilka förutsättningar

**39) Finns det några hinder mot att överföring tillämpas även i andra fall?
Motivera.**

C. ATF

Omfattningen av användning av ATF
--

Enligt Toppdomänenlagen ska .SE tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn. Enligt förarbetena till Toppdomänenlagen bör ett alternativt tvistlösningsförfarande ses som ett komplement till sedvanlig domstolsprövning för tvister av enklare slag.

40) Hur många ärenden har varit föremål för ATF 2006, 2007 och 2008?

41) Ange i bilaga en fullständig förteckning över de registrerade domännamn som varit föremål för ATF 2006, 2007 och 2008.

42) Hur många procent av domännamnsregistreringarna har gått till ATF 2006, 2007, respektive 2008?

Tidsåtgång för ATF

Enligt Topppdomänlagen ska .SE tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn

43) Har .SE fått klagomål på den tid som krävs för att få ett beslut genom ATF?

- Ja
 Nej

Om ja, redogör för vilka slags klagomål som inkommit till .SE.

44) Hur lång tid tar i genomsnitt ATF; från tidpunkten då ansökan om ATF lämnas in till dess att beslut meddelas?

45) Är tiden för yttrande i ATF ändamålsenlig och effektiv? Motivera.

Kostnader för användning av ATF
--

Enligt .SE:s Förfaranderegler för alternativt tvistlösningsförfarande för domännamn under toppdomänen .se står de tvistande parterna för sina egna kostnader i förfarandet

46) Parternas kostnader för ATF

- a) **Innebär nuvarande kostnadsfördelning en rimlig fördelning av kostnaderna mellan de tvistande parterna? Motivera.**
- b) **Vad är bakgrunden till att sökanden till ATF, även i de fall denne har framgång i ATF, ska stå för sina egna kostnader i ATF?**
- c) **Fungerar nuvarande kostnadsfördelningssystem tillfredställande i de fall tvisterna rör t.ex. upprepade fall av s.k. fulregistreringar? Motivera.**

Hantering av domännamn som varit föremål för ATF

I .SE:s allmänna villkor vid registrering av domännamn under .se regleras hanteringen av domännamn som varit föremål för ATF

47) Hanteringen av det domännamn som varit föremål för ATF efter att beslut meddelats

a) Hur hanterar .SE det domännamn som varit föremål för ATF efter att beslut meddelats?

b) Hanteras situationen då en part befunnits ha bättre rätt till ett domännamn vid en s.k. fulregistrering, eller p.g.a. att det är skyddat enligt lag, på samma sätt som övriga i ATF omtvistade domännamn?

- Ja
 Nej

Om nej, redogör för hur domännamnet hanteras.

c) Fungerar nuvarande hantering tillfredställande i de fall ATF rör t.ex. upprepade fall av s.k. fulregistreringar? Motivera.

48) Förändrad hantering av det domännamn som varit föremål för ATF

a) Kan det efter ett avslutat ATF finnas anledning att hantera det domännamn som varit föremål för ATF på ett annat sätt än vad som sker idag? Motivera.

b) Kan det efter ett avslutat ATF finnas anledning att t.ex. deaktivera det domännamn som varit föremål för en tvist istället för att göra en skyddsregistrering? Motivera.

c) Kan det finnas anledning att hantera olika slag av domännamn på olika sätt beroende på vilket skydd de befunnits ha i ATF? Motivera.

49) Planeras någon översyn av det befintliga regelverket för ATF? Motivera.

Twister som inte kan prövas i ATF

Enligt Toppdomänlagen ska .SE tillhandahålla ett effektivt förfarande för lösning av tvister om tilldelning av domännamn. .SE:s Förfaranderegler för alternativt tvistlösningsförfarande för domännamn under toppdomänen .se reglerar förfarandet i ATF.

50) Hur många klagomål fick .SE 2006, 2007, 2008 på domännamnsregistreringar som inte kunde bli föremål för ATF?

51) Vart hänvisar .SE de klagomål som saknar förutsättningar för ATF?

Bilaga 2 - Redogörelse för internationell studie

1.1. Sammanfattning

PTS har inom ramen för den nu aktuella tillsynen inhämtat information om administrationen av nationella toppdomäner i vissa europeiska länder. Av studien framkommer att det finns såväl likheter som olikheter i de olika regelverken för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn, samt vad gäller reglerna för alternativt tvistlösningsförfarande. I de fall staten hanterar domänadministrationen är reglerna för domännamnstilldelning generellt striktare.

De flesta av de europeiska toppdomänadministratörerna saknar idag förprovning av ansökan om registrering av domännamn. Tilldelning av domännamn sker i stället enligt principen om först-till-kvarn.

Majoriteten av de tillfrågade domännamnsadministratörerna har en s.k. spärlista med såväl reserverade som spärrade domännamn, vilken dock varierar i omfattning. En del av administratörerna av nationella toppdomäner använder sig i stället av huvuddomäner för att försäkra sig om att de sökande uppfyller vissa krav vid registrering under den givna huvuddomänen.

Av studien framgår vidare att det i länder med liberalt regelverk för tilldelning av domännamn trots allt inte är någon stor andel registreringar som blir föremål för tvistlösning per år. Vidare är det ingen av de fem tillfrågade domänadministratörerna som har restriktioner över vilket antal domännamn som får innehas per innehavare.

1.2. PTS förfrågan till vissa administratörer av nationella toppdomäner inom Europa

PTS har inom ramen för tillsynen inhämtat information om administrationen av nationella toppdomäner i vissa europeiska länder. Informationen har avsett regelverk för tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn, listor över reserverade och blockerade domännamn, samt om tvistlösningsförfarande. Syftet har varit att få ett internationellt perspektiv och sätta det svenska regelverket i ett större sammanhang.

Inhämtandet av informationen har skett genom att PTS skickat ut en enkät med frågor till ett antal nationella toppdomänadministratörer (ccTLD Registries). De domänadministratörer som har valts ut är de i Tyskland (DENIC eG), Finland (FICORA), Holland (SIDN), Portugal (FCCN), Storbritannien (Nominet), Norge (Norid) och Frankrike (Afnic).

Urvalet av toppdomänadministratörer har gjorts utifrån vilken organisationsform administratören har (statlig, privat, icke-vinstdrivande, vinstdrivande) och hur domännamnsmarknaden ser ut i respektive land. PTS har i det senare fallet sett till vid vilken tidpunkt tilldelning enligt principen om först-till-kvarn infördes i de olika länderna, marknader med många innehavare av domännamn (t.ex. Tyskland, Storbritannien och Nederländerna), samt marknader som liknar den svenska i population och antal registrerade domäner.

I enkäten har frågor ställts om på vilket sätt domännamnstilldelning sker (förprovning alternativt först-till-kvarn-tilldelning), hur information om regler och allmänna villkor ges, samt hur man säkerställer att domännamnsinnehavaren har tagit del av och godkänt reglerna för tilldelning av domännamn. Vidare har information efterfrågats om huruvida en spärrlista finns, innehållet i den och på vilka grunder beteckningar förs upp, samt om alternativt tvistlösningsförfarande.

Toppdomänsadministratörerna i Finland, Holland, Portugal, Storbritannien och Tyskland har inkommit med svar Norge och Frankrike har inte inkommit med svar.

Nedan redogörs för de svar som inkommit. Utöver informationsinsamling genom PTS enkät har myndigheten tagit del av regelverk på vissa toppdomänadministratörers webbplatser (toppdomänadministratörerna i Frankrike, Italien, Norge).

1.3. Sammanställning av svar från administratörer av nationella toppdomäner inom Europa

1.3.1. FICORA (.fi)

I Finland sköts domänadministrationen av staten genom det finska Kommunikationsverket FICORA (Finnish Communications Regulatory Authority). FICORA hanterar såväl den tekniska administrationen av namnservrarna som registerföring och tilldelning av domännamn. Det finns omkring 200 000 domännamn registrerade under den finländska toppdomänen per mars 2009. 9% av domännamnsinnehavarna är privatpersoner.

FICORA har erbjudit först-till-kvarn-tilldelning av domännamn sedan september 2003. För att få registrera en domän under den finländska toppdomänen (.fi) behöver man antingen vara en juridisk person eller ha ett aktiebolag registrerat i Finland, vara ett offentligt organ eller ha ett diplomatiskt uppdrag från en annan stat. Som privatperson behöver man vara minst 15 år gammal, vara bosatt i Finland och inneha ett finskt identitetsnummer för att få ansöka om ett domännamn.

Information om domäninnehavarens skyldigheter ges i den finska motsvarigheten till Topppdomänen, på FICORA:s webbplats och genom kundtjänst. På FICORA:s webbplats ges tydlig information om vilka skyldigheter den sökande har vid en domännamnsregistrering, se bl.a. <https://domain.ficora.fi/fiDomain/aca.aspx>:

”Domännamnet får inte orättmätigt grundas på en annans skyddade namn eller varumärke. Säkra att du inte kränker någon annans skyddade namn eller märke. Registrerade skyddade namn och märken kan enkelt kontrolleras i de offentliga registren. Länkar till dessa finns i slutet av detta avsnitt. Notera att namn på offentliga samfund, statliga affärsverk, självständiga offentlighetsrättsliga inrättningar, offentlighetsrättsliga föreningar samt främmande staters representationer är skyddade liksom inarbetade namn och märken enligt firma- och varumärkeslagarna.”

Det sker en förhandsgranskning av inkomna domännamnsansökningar när en namnservare inte har fungerat korrekt under 30 dagar. Geografiska, profana, tekniska ord finns uppsatta på den finländska spärrlistan liksom aktiebolag och varumärken. Vilka domännamn som finns uppsatta på spärrlistan bestäms av t.ex. lagstiftning.

FICORA anger att de inte vidtar några särskilda åtgärder för att förhindra att domännamnsregistreringar sker i ond tro. De kan inte se att registreringar som görs med ont uppsåt drabbar en viss sektor eller bransch i större utsträckning än någon annan. FICORA erbjuder kostnadsfritt ett alternativt tvistlösningsförfarande (ATF) inom domänadministrationen. Efter att ett domännamn har varit föremål för prövning i ATF eller domstol blir domännamnet antingen åter tillgängligt att registrera efter tre månader, uppsatt på spärrlistan eller överförd till den part som har bättre rätt till namnet. Under 2008 var 150 domännamn föremål för ATF. Under samma period registrerades 38 600 domäner. Andelen nyregistreringar som blev föremål för tvistlösning var följaktligen 0,39 procent.

1.3.2. Nominet (.uk)

I Storbritannien administreras toppdomänen .uk av en privat, icke-vinstdrivande organisation, Nominet. Den brittiska toppdomänen är med över sju miljoner registrerade domännamn en av de sju största nationella toppdomänerna. Under den brittiska toppdomänen kan registrering av domännamn endast ske under särskilda huvuddomäner (exempelvis .co.uk, .ltd.uk, .me.uk, .plc.uk, .org.uk)¹. Under .co kan kommersiella verksamheter registreras, under .ltd privata aktiebolag, under .me personnamn, och under .org icke-vinstdrivande organisationer etc. Det finns även .uk-huvuddomäner

¹ .ltd.uk för Limited Company, aktiebolag, respektive .plc.uk för Public Limited Company, publikt aktiebolag

som inte administreras av Nominet utan t.ex. av universitets- och högskolevärlden eller statliga organ.

Sedan 1996 gäller först-till-kvarn principen vid registrering av domännamn under huvuddomänerna som Nominet administrerar gäller först-till-kvarn principen sedan 1996. Det innebär att Nominet inte granskar ansökan vad gäller vem som får ansöka om och registrera ett domännamn, vilket domännamn som får innehas av sökanden eller antalet registreringar av domännamn som innehas av sökanden. Vid registrering under de s.k. öppna huvuddomänerna (.co.uk och .org.uk) kontrolleras inte status på den sökande. Nominet kan kontrollera att domännamnsinnehavaren följer skyldigheterna i domännamnsreglerna såväl före som efter registrering, samt efter förnyelse av en registrering.

Nominet har i princip inte någon spärrlista. Beteckningar som består av tvåstelliga landskoder (t.ex. se.co.uk) och generiska toppdomännamn under huvuddomänerna (t.ex. .com.co.uk eller .org.co.uk) kan dock inte registreras.

För registrering under de s.k. stängda huvuddomänerna (.ltd.uk och .plc.uk) finns vissa kriterier som måste vara uppfyllda innan en ansökan kan godkännas i enlighet med Huvuddomännamnsreglerna (SLD Rules, "Requirements on Applicants"). Det krävs t.ex. vid registrering under .ltd.uk och .plc.uk att den sökande är ett aktiebolag. Det finns även särskilda regler för privatpersoner som vill registrera ett domännamn under .me.uk. Domännamnsregistreringar kontrolleras manuellt för vissa huvuddomäner, t.ex. .ltd.uk.

Domännamnsregistreringar kan göras hos Nominet eller genom dess ombud (återförsäljare, även kallade Registrars) . Information om den sökandes skyldigheter ges på Nominets webbplats i "De allmänna villkoren". Oftast sker registrering genom ombuden, vilka är skyldiga att uppmärksamma den sökande om "De allmänna villkoren" vid domännamnsregistrering.

Nominet anger att först-till-kvarn-tilldelning är lämpligast och mest praktiskt under .uk, eftersom det sker ca 140 000 domännamnsregistreringar per månad. Nominet anger även att kontroll av domännamnsregistreringar kan innebära en svår bedömning då man inte vet hur domännamnet ska användas (vilket innehåll webbsidan kommer att ha). Nominet medger att det ofta sker domännamnsregistreringar i ond tro, men att någon särskild sektor eller bransch inte drabbas i större utsträckning än någon annan. Eftersom det sker registreringar som utgör intrång i annans varumärke erbjuder Nominet ett verktyg som letar efter "kränkande" registreringar med hjälp av en omvänd WHOIS-databas, Public Register Search Service, (PRSS). Användning av PRSS kostar 400 pund exkl. skatt (drygt 5000 SEK). PRSS har utvecklats för att användas i följande situationer:

- vid etablerande eller försvarande av immateriella rättigheter och liknande angelägenheter
- vid upprätthållande av en kunds befintliga domännamnsportfölj
- vid insamling av information vid tvistlösningsförfarande (.uk disputes), Uniform Dispute Resolution Service (.com and gTLD disputes) eller liknande
- för akademisk forskning
- för att upptäcka, utreda, förhindra, åtala brottsliga lagöverträdelser och möjliga lagöverträdelser
- för att upptäcka, utreda och förhindra falska identiteter (t.ex. för statliga organ)
- myndighets- och rättsliga funktioner

Nominet erbjuder ett tvistlösningsförfarande. Det kostar inget att ta ett domännamn till tvistlösning hos Nominet då hantering och kommunikation i förfarandet sköts helt elektroniskt. Om tvisten hanteras av en domare kostar tvistlösningen 220 Euro och om det överklagas behövs bevisföring/slutledning (full reasoning), vilket kostar 832 Euro. Det är sökanden som står för kostnaden. Efter att ett domännamn har varit föremål för prövning i tvistlösning eller domstol överförs domännamnet till den part som har bättre rätt till namnet.

Under 2008 hade Nominet ca 70 domännamnstvister per månad, totalt 877 tvister under året. Följaktligen var 0,6 procent av de de nyregistrerade domänerna föremål för tvistlösning. Nominet har avregistrerat domännamn i de fall domännamnsinnehavaren har angett felaktiga uppgifter, samt då domännamnsinnehavarens avlidit eller försatts i konkurs. Efter avregistrering blir domännamnet tillgängligt för nyregistrering.

1.3.3. DENIC eG (.de)

DENIC eG är nationell domänadministratör för den tyska toppdomänen, .de. DENIC eG är en icke-vinstdrivande, kooperativ förening och bildades 1996. DENIC tillhandahåller tjänster på ett opartiskt sätt till alla intresserade av Internet i Tyskland. DENIC tillämpar kostnadsbaserade priser. I mars 2009 fanns ca 12 608 000 domännamn registrerade under den tyska toppdomänen. .de är bland de största nationella toppdomänerna i världen.

Domännamnstilldelning under den tyska toppdomänen har alltid skett enligt först-till-kvarn principen, dvs. sedan 1996. Domännamnsinnehavarens skyldigheter finns reglerade i lagstiftning, genom allmänna villkor (Terms and Conditions) samt i avtal. Sökanden ansvarar för att kontaktuppgifter och annan information för registrering är korrekt, samt att den avsedda användningen av domännamnet inte gör intrång i någon annans rättighet eller strider mot lag.

Domännamnsregistreringar kontrolleras aldrig innan tilldelning sker, med undantag för tekniska termer. DENIC tillhandahåller en spärrlista innehållande namn på tvåstelliga landskoder samt bokstavskombinationer avseende tyska fordons registreringsnummer.

Enligt DENIC:s ”Terms and Conditions” får ansökan om registrering av domännamn inte göra intrång i annans rättighet eller strida mot lag. DENIC stödjer inte domännamnsregistreringar som gör intrång i annans rättighet eller är olagliga. DENIC:s erfarenhet är att liberala domännamnsregler, som de under .de, inte medför ett betydande antal av sådana registreringar. DENIC uppskattar att 0,5 procent av alla registreringar under den tyska toppdomänen kan anses vara juridiskt ifrågasatta. DENIC kan inte se att någon sektor eller bransch skulle drabbas mer av registreringar under .de med ont uppsåt än andra.

DENIC erbjuder inget tvistlösningsförfarande. DENIC anser att de inte ska ”utgöra” poliser på Internet. De kan inte avgöra hur webbplatsen ska användas (innehållet på webbplatsen) eller göra den juridiska bedömningen av vem som innehar rätten till domännamnet. DENIC uppskattar dock att 0,5 procent av nyregistreringarna under 2008 blev föremål för domstolsavgörande.

Förutom reglerna i ”Terms and Conditions” erbjuder DENIC en s.k. Dispute-entry för dem som anser sig ha drabbats av att det skett en registrering av ett domännamn i ond tro. Vid ”Dispute-entry” får den sökande visa att denne har bättre rätt till namnet och styrka rättigheterna till domännamnet gentemot domännamnsinnehavaren. Ett domännamn som befinner sig i ”Dispute-entry” kan fortfarande användas, men kan inte överföras till någon annan part.

DENIC har avregistrerat domännamn vid ett flertal tillfällen p.g.a. felaktiga uppgifter om och från domännamnsinnehavaren. Efter en avregistrering blir domännamnet deaktiverat (deletion), men det kan registreras igen.

1.3.4. FCCN (.pt)

I Portugal administreras den nationella toppdomänen, .pt, av Stiftelsen för vetenskap och teknologi, FCCN (Foundation for National Scientific Computing) som är en privat, icke-vinstdrivande organisation. I mars 2009 var 286 822 domännamn registrerade under .pt.

För att få registrera ett domännamn under den portugisiska toppdomänen måste den sökande ha rätt till namnet eller varumärket. Domännamnet som registreras kan vara ett namn, en förkortning eller en akronym. Regler om domäninnehavarens skyldigheter ges på FCCN:s webbplats och via ombuden. Innehavaren har fullt ansvar för valet av domännamn och ska försäkra att denne inte gör intrång i annans rättighet (immateriella rättigheter). Domännamnsinnehavaren är skyldig att följa lagstiftningen.

FCCN tillhandahåller en spärrlista, vilken innehåller vilseledande och profana beteckningar samt tekniska termer. Grunden för införandet av beteckningar på listan baseras på egna regler samt lagstiftning. Syftet med spärrlistan är att förhindra missbruk av domännamnsregistreringar och tillförsäkra korrekta principer för tilldelning av domännamn.

Det är angeläget för FCCN att förhindra registreringar som gör intrång i annans rättighet och som sker i ond tro. FCCN:s regelverk innehåller bestämmelser som anger att sökande måste ha legitimitet för sin domännamnsansökan. FCCN kan se att företag, namn och kända varumärken drabbas av registreringar som sker i ond tro.

Twistlösningsförfarande erbjuds externt. Under 2008 var inget domännamn föremål för twistlösning. Twistlösning kostar mellan 100 och 500 Euro. Parterna betalar hälften var av kostnaden.

FCCN utför avregistreringar av domännamn när det har kommit till deras kännedom att uppgifter har varit felaktiga. Efter en avregistrering blir domännamnet deaktiverat under 30 dagar.

1.3.5. SIDN (.nl)

Den holländska toppdomänen, .nl, administreras av den vinstdrivande stiftelsen SIDN (Stiftelsen för domännamnsregistreringar). SIDN etablerades 1996 och ansvarar för funktionell stabilitet och utveckling inom .nl. Över tre miljoner domännamn är registrerade under den holländska toppdomänen, vilket gör den till en av de större nationella toppdomänerna.

Sedan 2001 sker tilldelning och registrering av domännamn i den holländska toppdomänen enligt först-till-kvarn principen. Den sökanden måste godkänna SIDN:s avtal och allmänna villkor, samt är skyldig att tillhandahålla korrekta kontaktuppgifter. Om sökanden inte är registrerad/bofast i Nederländerna måste en adress i Nederländerna anges, där sökanden kan kontaktas av SIDN och tredje part.

Information om domännamnsinnehavarens skyldigheter ges genom avtalet samt de allmänna villkoren. Det är ombudens skyldighet att se till att sökanden ingår ett sådant avtal. Ombuden är ansvariga för att domännamnsinnehavaren har tagit del av och godkänt reglerna. SIDN har fler än 2100 ombud som agerar återförsäljare av domännamn.

SIDN genomför aldrig en förprovning av domännamn före tilldelning. SIDN tillhandahåller i princip inte någon spärrlista. Den spärrlista som SIDN tillhandahåller innehåller endast tekniska termer (fem domäner). Det finns inget regelverk eller lagstiftning som ligger till grund för införandet av domännamn på spärrlistan. Syftet med spärrlistan är att förhindra användning

av namn som kan få en negativ inverkan på säkerheten och stabiliteten i den tekniska domänadministrationen.

SIDN:s regelverk innehåller inga särskilda bestämmelser gällande registreringar som gör intrång i annans rättighet. Vid godkännandet av de allmänna villkoren, deklarerar dock domännamnsinnehavaren att denne inte gör intrång i tredje parts rättighet. SIDN kan inte se att vissa sektorer eller branscher drabbas mer än andra av registreringar i ond tro.

SIDN tillhandahåller ett oberoende tvistlösningsförfarande genom WIPO Arbitration and Mediation Center i Genève. Under 2008 prövades 66 tvister av ett totalt antal utförda nyregistreringar om 500 000. Följaktligen var 0,013% av de nyregistrerade domännamnen under 2008 föremål för tvistlösning. Kostnaden för förfarandet är 1500 Euro och betalas av den sökande parten. Efter att ett domännamn har varit föremål för tvistlösning överförs domännamnet till den part som vid prövningen ansågs ha bäst rätt till namnet. Om domännamnet har varit föremål för domstolsprövning hanteras domännamnet på det sätt som den vinnande parten efterfrågar.

SIDN har avregistrerat domännamn vid samtliga fall av brister i domännamnsinnehavarens efterlevnad av sina skyldigheter gentemot SIDN. Vanligaste bristen i uppfyllandet av åtaganden är att en domännamnsinnehavare inte överför sin domän till en annan innehavare då SIDN har sagt upp avtalet med den tidigare innehavaren.

Efter avregistrering av ett domännamn hamnar det i karantän i 40 dagar. Under karantänen tillåts endast den tidigare innehavaren förnya registreringen. Efter 40 dagar blir domänen tillgänglig för registrering.

1.4. Slutsatser av den internationella studien

Ett flertal likheter finns i de nationella domänadministratörernas regelverk över tilldelning, registrering, avregistrering och överföring av domännamn, samt vad gäller reglerna för alternativt tvistlösningsförfarande. Det finns också nationella olikheter. Tekniska standarder i form av s.k. RFC:er (Requests for Comments) och annan internationell praxis ligger i vissa fall till grund för regelverken. I andra fall har nationell lagstiftning haft betydelse för regelverkets utformning. I de fall staten, genom t.ex. regleringsmyndigheten, hanterar domänadministrationen ter sig reglerna för domännamnstilldelning vara striktare.

Reglerna för tilldelning av domännamn varierar mellan toppdomänadministratörerna. De flesta av de europeiska domänadministratörerna har dock idag ingen förprovning vid domännamnsregistrering. Tilldelning av domännamn sker i stället enligt principen om först-till-kvarn.

Majoriteten av de tillfrågade domännamnsadministratörerna har en spärrlista med såväl reserverade som spärrade domännamn. Synen på spärrlistan och dess omfattning varierar dock. Vissa nationella domännamnsadministratörer har minskat listans omfång och ser inte att den fyller något behov. Andra upprätthåller en lång förteckning. SIDN, som administrerar den holländska toppdomänen, är ett en domänadministratör som har minskat sin spärrlista i så stor utsträckning att den endast innehåller fem domännamn. Frankrike och Italien har däremot en omfattande spärrlista. Administratörerna av toppdomänerna i Nederländerna, Tyskland och Storbritannien har i praktiken inga spärrlistor. I dessa länder avskaffades förprovning tidigt och de har ett öppet och liberalt förhållande till registrering av domännamn.

En del administratörer av nationella toppdomäner använder sig av huvuddomäner för att försäkra sig om att de sökande uppfyller vissa krav vid registrering under den givna huvuddomänen. Storbritannien, Portugal och Norge har t.ex. huvuddomäner under vilka registrering endast får ske under vissa förutsättningar.

Av de inkomna enkätsvaren framgår vidare att det i länder med liberalt regelverk för tilldelning av domännamn ändå inte är någon stor andel registreringar som blir föremål för tvistlösning per år.

Ingen av de fem tillfrågade domänadministratörerna har restriktioner över vilket antal registrerade domännamn som får innehas per innehavare.

2. Källor

Utöver den information som inhämtats genom enkäten till de utvalda administratörerna av nationella toppdomäner har information även hämtats från källorna nedan.

.SE: <http://iis.se>,
<http://www.iis.se/domains/registerdomain/generalagreement>

Afnic: <http://afnic.fr>

DENIC eG: <http://denic.de>, <http://www.denic.de/en/bedingungen.html>,
<http://www.denic.de/en/richtlinien.html>

FCCN:
[http://online.dns.pt/dns_2008/do?com=DS;1744853324;111;+PAGE\(4000058\)+K-CAT-CODIGO\(C.125\)+RCNT\(100\);](http://online.dns.pt/dns_2008/do?com=DS;1744853324;111;+PAGE(4000058)+K-CAT-CODIGO(C.125)+RCNT(100);)

[http://online.dns.pt/dns_2008/do?com=DS;1744853324;111;+PAGE\(4000058\)+K_CAT-CODIGO\(C.125\)+RCNT\(100\);#947](http://online.dns.pt/dns_2008/do?com=DS;1744853324;111;+PAGE(4000058)+K_CAT-CODIGO(C.125)+RCNT(100);#947)

FICORA: <http://ficora.fi>, <https://domain.ficora.fi/fiDomain/aca.aspx>

Nominet: <http://nominet.org.uk>,
<http://www.nominet.org.uk/registrants/aboutdomainnames/legal/>

Norid: <http://norid.no>

SIDN: <http://sidn.nl>,
http://www.sidn.nl/ace.php/c,728,5883,,,,General_Terms_and_Conditions.html